

Enaki ne glede na spol

MARTIN BRECELJ

Italijanska vlada je včeraj z odlokom sprejela vrsto ukrepov za boj proti nasilju med spoloma, še zlasti pa proti nasilju nad ženskami. Gre za pričakovane ukrepe, saj Italija ta čas beleži vse pogostejše primere nasilja moških nad ženskami, večkrat s smrtnim izidom. Kot kaže, je to povezano z rušenjem tradicionalnih vlog pripadnikov različnih spolov.

A če je vlada široke koalicije ta odlok sprejela soglasno, pa parlament nikakor ne more roditi vsaj načeloma sorodnega ukrepa, in sicer zakona proti homofobiji. Pred nekaj dnevi je poslanska zbornica odložila njegovo obravnavo na september. Velika večina parlamentarcev se strinja, da istospolni ne smejo biti diskriminirani, toda mnogi - s katoliki na čelu - nasprotujejo temu, da bi odklanjanje istospolnosti preganjati podobno kot rasno ali narodnostno mržnjo.

Sicer pa Italija v primerjavi z drugimi razvitimi državami še veliko bolj zamuja glede priznanja pravice istospolnih do partnerske zveze oziroma do poroke. Izraz »zamuja« vsiljujejo razmere, saj ni mogoče zanikati, da smo priče zgodovinski težnji po preseganju razlik med spoloma.

V to smer potiska več dejavnikov. Danes npr. razmnoževanje za človeka ni tak imperativ kot nekoč. Človeštvo je v zadnjih stoletjih z nezasišanim demografskim vzponom preplavilo planet, tako da ogroža preživetje mnogih drugih živih vrst in posredno svoje lastne. V tej luči ni čudno, da se pri človeku pojavlja vse večja težnja k ločevanju spolnosti od razmnoževanja.

Znanost in tehnika, ki sta nakazani vzpon omogočili, po drugi strani vse bolj presegata spolnost kot naravno danost z umetnim oplojevanjem, z umetnim razvijanjem spolnih celic, s kloniranjem ipd. Ni si težko predstavljati, da bodo oblike razmnoževanja čez kako stoletje bistveno drugačne od sedanjih in da se bodo razlike med moškim in žensko s tega vidika šibile.

To zgodovinsko težnjo na pravno-politični ravni izražajo človekove pravice, do katerih smo upravičeni vsi ljudje - tudi ne glede na spol. Uveljavljanje enakosti je premo sorazmerno s preseganjem naravnih omejitev. A tu se pojavlja past. To preseganje ne sme pomeniti osvobajanja od narave, saj bi to vodilo v slepo ulico. Pomeniti mora iskanje višjih oblik integracije z naravo. Mogoče tudi na to hočejo opozoriti tisti, ki kritizirajo egalitaristične težnje na področju spolnosti, sklicujoč se na naravne zakonitosti.

OECD - Pozitivno poročilo tudi za evrsko območje

Znamenja izboljšanja gospodarske dejavnosti

Italijanska vlada v boj proti nasilju nad ženskami

RIM - Zakonski odlok, ki ga je sprejela italijanska vlada, v 12 členih povečuje učinkovitost sodstva, organov pregona in institucij v boju proti nasilju med spoloma - še zlasti proti nasilju nad ženskami. Odlok, ki so ga predstavili premier Letta, notranji minister Alfano in pravosodna ministrica Cancellieri, predpisuje strožje kazni za nasilne zakonce ter partnerje, učinkovitejša preventivna ukrepa in več zaščite za žrtve nasilja.

Na 9. strani

TRST, RIM - Preiskava prometne policije Kradli luksuzne avtomobile in jih »izvažali« na vzhod

TRST - Kriminalna organizacija, katere člani so romunski in moldavski državljani, je v petih mesecih v Rimu in tudi drugih italijanskih mestih ukradla večje število luksuznih avtomobilov in jih vsaj 27 odpeljala proti vzhodu. Nekatere je uspešno prodala na madžarskem, romunskem in moldavskem trgu, enajst pa so jih po poti zasegli italijanski in slovenski policisti. Uspešno preiskavo so včeraj predstavili na novinarski konferenci na sedežu tržaške prometne policije v Rojanu.

Zelo spretni tatovi so na območju Rima kradli beemveje in range roverje, avto so sposobni ukrasti v slabih dveh minutah. Vozila so čim prej odpeljali proti severovzhodni meji, kjer pa so jim račune prekrizali policisti. Štiri vozila so ustavili in zasegli slovenski policisti, in sicer na Primorskem, Štajerskem ter v Prekmurju.

Na 5. strani

NAGRADA Taisija Cesar o socialnem podjetništvu

BERLIN - Ali veste, kaj je socialno podjetništvo? Najprimernejši odgovor smo poiskali pri 25-letni Taisiji Cesar iz Trebč, ki je julija v Ljubljani prejela študentsko Prešernovo nagrado za diplomsko nalogo, ki jo je posvetila ravno tej družbeno solidarnostni dejavnosti.

Navdih za univerzitetno delo je našla lani v Berlinu, kamor se je januarja letos tudi preselila, da bi še sama poskusila uresničiti svoje socialno podjetje.

Na 6. strani

GORICA - Tatinski pohod na Majnicah Cigarete dosegli skozi luknjo v zidu

PARIZ - Območje evra beleži nova znamenja izboljšanja gospodarske dejavnosti, več hitro rastočih gospodarstev pa še naprej izgublja zagon. Indeks vodilnih gospodarskih kazalcev za članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), ki predstavlja zgodnji signal obratov v gospodarskih ciklih, se je junija zvišal že deveti mesec zapored. Indeks predstavlja signal morebitnih obratov v gospodarskih ciklih oz. prikazuje nihanja gospodarske dejavnosti okrog njene dolgoročne potencialne ravni.

Najbolj optimistična gospodarska znamenja pa po podatkih OECD prihajajo iz držav, ki niso članice EU ali evrskega območja, in sicer iz ZDA, Japonske in Velike Britanije. Stanje se izboljšuje tudi v Italiji.

Na 9. strani

Gost promet na cestah ob koncu tedna

Na 3. strani

Dolinski svetniki tudi o medijih

Na 4. strani

V Nabrežini znova zavrnili hitro železnico

Na 4. strani

Na Vrhu gorela trava in gozdna podrast

Na 10. strani

Goriški konzorcij CISI se spopada s težavami

Na 11. strani

CELOVEC - Manjšina Novo vodstvo ZSO šele v začetku 2014

CELOVEC - Zveza slovenskih organizacij je za zaprtimi vrati izvedla svoj redni občni zbor. Razlog za je po besedah vodstva narekovala razprava o premoženjskih zadevah, saj so sklepali o prodaji sedeža ZSO na Trbiški cesti v Celovcu. Da so lahko o tem sklepali, pa so morali tudi podaljšati mandat dosedanjemu vodstvu, ki je potekel 3. julija. Zato so na volitvah do začetka leta 2014 potrdili celotno vodstvo z Marjanom Sturmom na čelu. Po napovedih bo takrat izredni občni zbor, ki bo izvolil novo vodstvo zveze.

Na 3. strani

GLEDALIŠČE - V začetku septembra v slovenski prestolnici

Ljubljana v znamenju festivala Ex-Ponto

LJUBLJANA - V Ljubljani bo prvi teden septembra zaznamoval 20. festival uprizorjenih umetnosti Ex-Ponto, ki bo po besedah direktorja festivala Damirja Domitrovića tudi tokrat ponudil pestro ponudbo sodobne gledališke umetnosti, predvsem iz Jugovzhodne Evrope pa tudi iz Nemčije, Francije in nekaterih drugih držav. Festival, ki bo med 1. in 8. septembrom potekal pod geslom Kje je meja?, bo ponudil 12 uprizoritev 11 predstav ter uvodni performans Tine Kolenik Zlati dež.

Med 11 predstavami bodo tri doživele slovensko premiero - predstava Ivica Buljana Močan rod, ki bo festival uvedla, Slovenka na kvadrat v režiji Nika Goršiča alias Nicka Uperja, ki jo bodo uprizorili dvakrat, ter predstava "Little Blonde Riding Wolf" v režiji Daphne Millefoa. Premiere bodo organizatorji podrobneje predstavili na novinarski konferenci 22. avgusta, ko bodo gostili tudi tri režiserje.

Organizatorji so na včerajšnji novinarski konferenci poleg premier izpostavili še predstavo dvakratnega obiskovalca Ex-Ponta Viktorja Bodoja Anamnesis o kufkovskem medicinskem sistemu na Madžarskem ter predstavo hrvaškega režiserja Boruta Šeparovića 55+, ki se ukvarja s problematiko generacij starejših od 55 let.

V predstavi 55+ po Domitrovićevih sodeluje »avtobus upokojencev«, ki bodo na svoj način predstavili in podoživljali socialno in politično stanje na Hrvaškem. »Mislim, da je to odlična metafora tudi za trenutno dogajanje na teh področjih v Sloveniji,« je poudaril.

Letošnji Ex-Ponto bodo uvedli z

domačimi predstavami, saj bo festival zaradi okrogle obletnice in programa mreže Nova evropska teatarska akcija (NETA), v sklopu katerega bo na ogled pet predstav, obiskalo veliko tujih gostov.

Sicer se bodo na festivalu med drugim predstavili še ustvarjalci iz Kosova, Francije, Nemčije, Bolgarije, Makedonije in Črne Gore, ki se bodo predstavili s projekti, »reprezentančnimi za ta območja«.

Festival bo poleg predstav med 3. in 7. septembrom ponudil tudi spremljevalni program v Etno klubu Zlati zob, ki bo namenjen koncertom ter druženju in pogostitvam. (STA)

Direktor festivala Damir Domitrović napoveduje pestro ponudbo

DELO

BENETKE - Srečanje predsednikov Veneta in FJK

Serracchianijeva in Zaia o najpomembnejših infrastrukturah

BENETKE - »Furlanija-Juljska krajina in Veneto se strinjata, da bo hitrejši železniški prevoz na liniji med Trstom in Benetkami - za ta projekt je vlada odobrila 30 milijonov evrov - povečal konkurenčnost obeh dežel, « je po včerajšnjem srečanju s kolegom iz Veneta Lucom Zaio v Benetkah poudarila predsednica FJK Debora Serracchiani. Dodala je še, da je bilo srečanje namenjeno predvsem podrobnejši obravnavi zadev, za katere ssta zainteresirani obe deželi, pri čemer je bilo največ pozornosti namenjeno izgradnji infrastrukture. Oba predsednika sta se tudi zavzela za nadaljevanje pogovorov in tako bo naslednje srečanje še pred

koncem septembra.

Pogovarjala sta se tudi o železniških povezavah visoke hitrosti oziroma visoke kapacitete, pri čemer je Zaia po besedah Serracchianije izrazil odlo-

čno nasprotovanje prvotnemu načrtu, da bi proga potekala po obalnem pasu, je pa dejal, da se je pripravljen pogovarjati o projektu, ki bi bil v interesu obeh dežel.

DEBORA SERRACCHIANI
ARHIV

LUCA ZAIA
ARHIV

ŽARIŠČE

Novo obdobje za slovensko Cerkev

JULIJAN ČAVDEK

Prejšnji teden, točneje v sredo, je javnost pretresla vest, da je papež Frančišek sprejel prošnjo slovenskih nadškofov dr. Antona Stresa in dr. Marjana Turnška za odstop od vodenja ljubljanske in mariborske nadškofije. Novica je bila zares pomembna in še posebno verniki, tudi v zamejstvu, smo občutili precejšnjo zmedo in zaskrbljenost zaradi dogajanj znotraj slovenske Cerkve. Niso se še pomirile vode zaradi umika prejšnjih dveh nadškofov Alojza Urana in Franca Krambergerja, ko smo ponovno pričali pravemu potresu v samem cerkvenem vrhu na Slovenskem. Z izjemo nadškofa Urana imajo umiki ostalih treh cerkvenih dostojanstvenikov korenine v finančnem zlomu dveh holdingov Zvon 1 in Zvon 2 ter Gospodarstva Rast, s katerimi je mariborska nadškofija posredno povezana.

Finančna zgodba, ki se vleče že nekaj let, ni prizadela le treh škofov, umakniti se je moral tudi ekonom mariborske nadškofije gospod Mirko Kraševc, kazenski postopki pa so prizadeli Hildo Tošak, ki prestaja zaporno kazen, ter nekdanjo direktorico družbe Betnava Dragico Marinič in Antona Ekarta iz mariborske nadškofije. Do kam bo segla celotna zgodba pa še ni mogoče napovedati, saj je preverjanje odgovornosti glede propada zgoraj omenjenih finančnih in gospodarskih družb še vedno v teku. Odprta ostajajo vprašanja, kako je v Mariboru prišlo do ekonomsko in tudi moralno tako spornih odločitev, da je sledila taka polomija. Kako so delovali upravni in nadzorni organi? Kako je prihaja-

lo do odobritev bančnih kreditov? Vse to zadeva ekonomsko plat celotne zgodbe, pri kateri je bilo oškodovanih veliko majhnih vlagateljev, ki so se znašli brez zaupanih prihrankov.

Z odstopom ljubljanskega in mariborskega nadškofa, ki sta bila tudi predsednik in podpredsednik Slovenske škofovske konference, pa se postavlja sedaj vprašanje o nasledstvu. Pri tem ima pomembno odgovornost apostolski nuncij v Sloveniji msgr. dr. Juliusz Janusz, ki mora papežu Frančišku posredovati seznam kandidatov. Njegove izbire pri sestavi seznama bodo pomembno vplivale na stanje v slovenski Cerkvi in na njeno prihodnost.

Po objavi novice o odstopu nadškofov Stresa in Turnška je prišlo do različnih odmevov. Zelo kritičen do rimske odločitve je bil teolog Ivan Štuhec, ki jo je ocenil kot nesorazmerno. Edini slovenski kardinal msgr. Franc Rode je spregovoril o sicer strogi, vendar zaupanja vredni odločitvi ter pozval vernike, naj ohranijo cerkveno edinstvo. Solidarnost so slovenskima nadškofoma izrazili tudi drugi slovenski škofje in duhovniki, sedaj že bivšega slovenskega metropolita pa je poklical tudi predsednik Borut Pahor in mu izrazil bližino ter se zahvalil za nezamenljivo vlogo pri preseganju ovir v odnosih med državo in Cerkvijo. Vse to kaže, da dogodek ni prizadel le Cerkev kot take, ampak tudi širšo družbeno in narodno zavest. Dejstvo, da se kaj takega še ni zgodilo nikjer drugje, ne obremenjuje samo slovensko Cerkev, temveč tudi državo in narod in prav zaradi tega

hočemo verjeti, da je bilo to dejanje edino možno v dani situaciji.

Cerkev na Slovenskem je postavljena pred dve zahtevni preizkušnji. Zgodba s finančnim zlomom v Mariboru prinaša poleg vprašanja odgovornosti tudi moralno in materialno vprašanje o povračilu škode, pa čeprav je jasno, da gre za ločene subjekte. Druga preizkušnja zadeva imenovanje dveh novih škofov, ki bosta morala prevzeti vodenje dveh največjih slovenskih nadškofij. V tem trenutku je to zelo pomemben čas in napačno bi bilo, če bi imenovanje, še posebej kot verniki, upoštevali le kot administrativni postopek, saj je škofovska in duhovniška služba najprej duhovni poklic. Zaradi tega je lahko ta čas za nas Slovence nekoliko podoben tistemu, ko je odstopil papež Benedikt XVI. in se je cerkveno občestvo, ob zmedenosti zaradi nepričakovane odločitve, zbralo v molitvi ter prošnji za dobrega novega pastirja, glede česar je bilo na koncu tudi uslišano.

Popolnoma se strinjam s trditvijo, da gre kakorkoli za začetek novega obdobja za slovensko cerkveno občestvo v matični domovini in zunaj nje. Če pri tem upoštevam še težavno stanje, v katerem se nahaja slovenska družba nasploh, se mi zdi zelo posrečena misel, ki jo je v medijih podal goriški dekan Karel Bolčina, ko je med drugim nakazal, da bi lahko ob iskanju kandidatov upoštevali tudi misijonarje, med Slovenci jih je kar nekaj, misijonskega duha pa bi v našem slovenskem prostoru tudi resnično potrebovali.

DUTOVLJE - Od danes do nedelje

43. Praznik terana in pršuta

V Dutovljah je vse nared za tradicionalni, že 43. Praznik terana in pršuta. Tridnevno praznovanje se bo začelo danes na Bunčetovi domačiji, kjer bodo ob 16.30 odprli Teranovo krožno pot (TD Kras in KS Dutovlje), ob 17. uri bo startal prvi vodeni pohod po njej, ob 19. uri pa bodo pot tudi uradno predstavili v okviru širšega kulturnega programa, ki ga bo oblikovala ženska pevsko skupina Marjetke Popovski »Cvet v laseh«, in v okviru katerega se bodo predstavili tudi domači vinarji. Na prireditvenem prostoru bo nato ob 21. uri čas za glasbo s koncertom »Rock na Krasu«, ki ga bodo oblikovali Kraški ovčarji, Peter Lovšin & Španski borci (vstopnina 5 evrov).

Jutrišnje dogajanje se bo začelo že dopoldne, in sicer ob 10. uri, ko bo s prireditvenega prostora startal izlet poimenovan »S kolesom na teran in pršut«, z Bunčetove domačije pa bodo prav tako od 10. do 17. ure na voljo vodeni pohodi po Teranovi poti. V domači osnovni šoli bodo ob 14. uri odprli razstavo »Kraški mozaik, medtem ko se bo na prireditvenem prostoru ob 15. uri začel nogometni turnir, uro pozneje pa še turnir v briškoli, ki se bo zaključil ob 17. uri s prihodom konjenikov na prireditveni prostor v prireditveni Konjeniškega društva Kras. V domači osnovni šoli bodo ob 19. uri poskrbeli za vodeno degustacijo, medtem ko bodo ob 20. uri na prireditvenem prostoru razglasili rezultate popoldanskih turnirjev. Ravno tam pa bo ob 20.30 koncert skupin Venera in Kingston (vstopnina ni).

V nedeljo bo praznik dosegel svoj višek. Tisti, ki večer prej ne bodo ponočevali, se bodo ob 9. uri lahko podali na pohod »H nuogn na teran in pršut«, ki se bo za-

Konzulata v Kopru za zdaj ne bodo zaprli

RIM - Tržaški senator Demokratske stranke Francesco Russo je z zadovoljstvom sprejel vest podministra Dassuja, da italijanskega konzulata v Kopru vsaj za zdaj ne bodo zaprli. Vest je Dassu posredoval senatni komisiji za zunanje zadeve, ki je tudi obravnala reorganizacijo italijanskega diplomatskega in konzularnega sistema. Kot je v sporočilu zapisal Russo, je sam kot član komisije že pred dnevi podministra opozoril na izreden pomen, ki ga ima konzulat v Kopru za italijansko manjšino v Sloveniji in tudi na Hrvaškem.

Na gorenjski avtocesti verjetno isti voznik dvakrat v nasprotno smer

KRANJ - Kranjski policisti domnevajo, da je bil voznik, ki je nekaj pred 10. uro na gorenjski avtocesti peljal v nasprotno smer isti, ki je okoli 14. ure znova vozil v nasprotno smer po gorenjski avtocesti. V obeh primerih je bilo namreč javljeno, da v nasprotno smer vozi neznan voznik z manjšim osebnim avtomobilom sive barve. V drugem primeru je bilo ugotovljeno še, da gre za vozilo Renault clio, so pojasnili na Policijski upravi Kranj. Prvič je voznik po nasprotni smeri avtoceste vozil proti Torovem, v drugem primeru pa proti Kranju. Policisti omenjenega voznika še niso izsledili.

Zakaj vozniki vozijo v nasprotni smeri, pogosto ni znano. Nevarnost vozniki namreč lahko povzročijo namerno, na primer z objestno vožnjo, zaradi stav itd., ali nenamerno z opustitvijo dolžnih ravnanj v prometu, z vožnjo pod vplivom alkohola ali mamil oziroma drugih psihoaktivnih snovi, ko bi se voznik sicer moral zavdati svojih ravnanj, pa se jih ne.

Kraljica terana Anet Jagodič

šel pred domačo osnovno šolo. Obiskovalci si bodo lahko na placu med 9. in 18. uro ogledali sejem zelišč in dobrot Krasa, med 13. in 15. uro pa bo možna vožnja z lipiško kočijo po vasi. Ob 14. uri se bodo predstavili vinogradniki in vinarji ter pršutarji, na voljo pa bosta tudi tržnica domačih pridelkov in izdelkov ter sejem kmečke opreme in mehanizacije.

Kulturni program se bo začel ob 15. uri z nastopom Kraške pihalne godbe in mažoret iz Povirja; za najmlajše bodo med 15. do 20. ure otroške delavnice in animacija. Ob 16. uri bo s placa startala povorka kmečkih voz, ob 17. uri pa se bo občinstvu predstavila nova kraljica terana Anet Jagodič; sledila pa bo podelitev priznanj za najboljše vozove. Na Bunčetovi domačiji bo ob 19. uri zažvela pobuda »Kras malo drugače, z ognjem na borjaču«, na prireditvenem prostoru pa bo ravno takrat zadonela glasba skupin Calypso in Mladi Dolenjci (vstopnina ni).

Naj opozorimo še na brezplačni avtobusni prevoz Dutovlje-Sežana-Dutovlje v nedeljo, od 13. ure dalje (vsaki 2 uri).

PROMET - Napovedane kolone v smeri proti Sloveniji in Hrvaški

Naporen konec tedna

Moščenice: vsako leto v tem času smo priča »preseljevanju narodov« pred velikim šmarnom

KROMA

TRST - Vozniki in njihovi sopotniki naj se pripravijo: te dni bo promet gost. Na glavnih prometnicah, ki vodijo iz Italije proti Sloveniji in Hrvaški, so se že včeraj začele ustvarjati daljše kolone vozil, za danes, jutri in pojutrišnjem pa napovedujejo poslabšanje. Po napovedih avtocestnega podjetja Autovie Venete naj bi do prometnih konic prišlo v noči med petkom in soboto ter v soboto popoldne. »Preseljevanje narodov« pred velikim šmarnom se je začelo.

Po podatkih avtocestnega podjetja se je promet v Furlaniji-Juljski krajini zgostil že včeraj zjutraj, slika pa naj bi se spet spremenila danes popoldne, ko bo na deželnih avtocestah še več vozil. Na avtocesti A4 bo promet upočasnjen predvsem na odseku med razcepoma z avtocestama A57 ter A23 (pri Palmanovi), pa tudi v bližini počivališč ter seveda pri cestninski postaji Moščenice, kjer so napovedani večji zastoji v smeri proti Trstu. Promet se bo do večera še zgostil, dolge kolone naj bi nastale tudi ponoči. Tako ponoči kot v soboto popoldne pričakujejo dolge vrste vozil med Redipuljo in Moščenicami, a tudi od Moščenic proti Selslanu. V petek ponoči bo na južnem devinskem avtocestnem počivališču ogromno ljudi, pogosto so turisti tudi v vrsti za nakup slovenskih avtocestnih vinjet (dobro je vedeti, da so vinjete na prodaj se na številnih drugih prodajnih mestih, tudi na meji pri Fernetičih in Rabujezu). V nedeljo naj bi se slika nekoliko izboljšala, čeprav bodo še vrste in upočasnjen promet.

Kolone napovedujejo tudi pri uvozu in izvozu za Lignano ter Bibione, na cestninski postaji San Donà di Piave (tam je med drugim v teku gradnja tretjega avtocestnega pasu). Promet bo zgoščen tudi na avtocesti A23, predvsem južno od Vidma, v Kopru ter na mejnih prehodih med Slovenijo in Hrvaško pričakujejo vrste in dolge čakalne dobe. Naporno bo tudi na cestah proti Reki.

Težka vozila (nad 7,5 tone) ne smejo na avtocesto od 14. do 23. ure v petek, od 7. do 23. ure v soboto ter od 7. ure do polnoči v nedeljo.

CELOVEC - Sedanje vodstvo potrjeno do začetka prihodnjega leta

Zaradi premoženjskih zadev občni zbor ZSO potekal za zaprtimi vrati

CELOVEC - Zveza slovenskih organizacij (ZSO) je v torek zvečer za zaprtimi vrati izvedla svoj redni občni zbor. Skupščino za zaprtimi vrati so narekemale premoženjske zadeve, konkretno prodaja stavbe ZSO v Trbiški cesti v Celovcu (**na prvem posnetku levo**), je po občnem zboru povedal stari in novi predsednik organizacije Marjan Sturm (**na posnetku levo**).

Kot je povedal Sturm, je bil za prodajo poslopja potreben občni zbor, ker je dosedanjemu vodstvu ZSO 3. julija letos potekel mandat, prodaja pa je bila formalizirana šele 4. julija. Zato so pravne obveznosti narekemale tudi volitve, na katerih so delegati in delegatke, zbrani v k&k-centru v Šentjanžu v Rožu, potrdili tudi dosedanje vodstvo organizacije. Slednje pa bo na položaju samo do izrednega občnega zbora, ki naj bi bil začetek leta 2014, je še sporočil Sturm in potrdil, da ne namerava več kandidirati. Bo pa ostal v ZSO in njegovo politiko tudi v bodoče sooblikoval, je še zatrdil.

Kot smo že poročali, bo ZSO lahko posloje v Celovcu, ki ga je odkupila leta 1986 od Slovenskega šolskega društva (SSD), še koristila do konca leta 2014, nato pa se bo po sedanjih načrtih verjetno preselila v poslopje Mladinskega doma SSD v Mikschalle v Celovcu. Razlog za prodajo so previsoki stroški za najno potrebno sanacijo starejšega, gradnja novih stanovanj in nato prodaja le-teh pa bi bila preveč tvegana. Za koliko je bilo posloje prodano pri ZSO niso povedali.

V hiši na Trbiški cesti ima trenutno poleg ZSO svoj sedež še vrsta drugih organizacij slovenske manjšine (mdr. Slovenska prosvetna zveza, Zveza koroških partizanov, Slovensko planinsko društvo, skupni tednik Novice), založba Drava in tiskarna Drava. Vsi bodo morali stavbo prav tako zapustiti s koncem leta 2014 in si poiškati nove prostore.

Kot je Sturm v pogovoru za slovenski spored avstrijske radiotelevizije (ORF) še povedal, bo vsebinski občni zbor ZSO, na katerem bodo v ospredju vprašanja nove usmeritve organizacije in tudi kadrovske spremembe, v začetku prihodnjega leta. Sprava je bilo načrtovano, da bo redni občni zbor organizacije jeseni letos. (il)

KLUŽE IN TABLJA - Obsežni gozdni požari

Odbornik Panontin: Pomagati nam bo moral tudi dež

Deželni odbornik za civilno zaščito Paolo Panontin (v sredini) o boju z ognjem

VIDEM - »Položaj je izredno težak, saj se ogenj zaradi toplega vetra stalno krepi in obnavlja. Doslej nam je s pomočjo vseh potrebnih sredstev in velikim prizadevanjem osebja, ki sodeluje pri gašenju, uspelo rešiti naseljene kraje in infrastrukture. Toda za pogasitev ognja nam bo moral priskočiti na pomoč tudi dež.« To je včeraj na tiskovni konferenci v Vidmu včeraj povedal deželni odbornik za civilno zaščito Paolo Pagnotin, ki je spregovoril o prizadevanjih za pogasitev obsežnih gozdnih požarov, ki že od 14. julija gorijo na širšem območju občin Kluže in Tablja.

Lovše in Pušnik še pridržana, tretji osumljeni v tujini

LJUBLJANA - V okviru preiskave odredbe Banke Slovenije, ki je prepovedala uporabo kartice Diners, sta še vedno pridržana Tomaž Lovše in Saša Pušnik, medtem ko je tretji osumljenec v tujini. Kot je pojasnil direktor Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) Darko Majhenič, so tudi z njim že vzpostavili stik. Nekdaj najbogatejšega Slovenca Tomaža Lovšeta sumijo protipravne premoženjske koristi v višini devet milijonov evrov. Poleg njega je neuradno priprt tudi eden od dveh zakonitih zastopnikov družbe Diners Club SLO Saša Pušnik. Oba so pridržali že v sredo. Tretji osumljenec je Anton Horvatič.

Na Obali kradejo novejšje volkswagne in beemveje

KOPER - Obalne policijske enote v zadnjih dveh mesecih zaznavajo povečano število tatvin osebnih avtomobilov BMW in Volkswagen, so sporočili s Policijske uprave (PU) Koper. Na območju PU Koper so doslej letno obravnavali le posamezne primere tatvin takšnih vozil. V zadnjih dveh mesecih pa so bili ukradeni trije novejši avtomobili VW Golf in trije avtomobili BMW. Ker se je število tatvin v zadnjih mesecih tako povečalo, pa policisti opozarjajo na možnost, da gre za skupino ali več skupin nepridipravov. Po mnenju policistov ti tatovi niso domačini.

Avtomobile večinoma odpeljejo v nočnem času med tednom, in sicer z večjih parkirišč v bivalnih naseljih. Koprski policisti sklepajo, da si storilci vozila predhodno ogledajo, potem pa z drugih vozil odrgajo registrske tablice, ki jih nato uporabijo pri vožnji ukradenega vozila. Kot so še zapisali na PU Koper, je verjetno, da bodo nepridipravi s tatvinami nadaljevali, zato policija lastnikom in uporabnikom vozil svetuje, naj vozila dodatno varnostno zavarujejo z alarmi ter tehničnim onemogočenjem uporabe volana in sklopke. Vozila naj parkirajo na obljudenih ali osvetljenih mestih oz. tam, kjer je nameščena varnostna kamera.

V prometni nesreči pri Kopru umrla kolesarka

KOPER - Na Tribanski cesti je nekaj po 16. uri prišlo do prometne nesreče, v kateri je umrla 35-letna kolesarka, ki je bila doma iz Ajdovščine, živela pa je v okolici Kopra. 27-letni voznik osebnega avtomobila je iz Škocijana proti Vanganelu pripeljal v desni ovinek preko mostička, kjer je trčil v nasproti vozečo kolesarko, ta pa je na kraju nesreče umrla, so sporočili iz koprskopolicijske uprave.

DOLINA - Zadnje zasedanje pred poletnim premorom

Občinski svet si želi boljše komunikacije

Na dnevnem redu zadnjega zasedanja dolinskega občinskega sveta pred poletnimi počitnicami so se znašli tudi mediji. Natančneje debata o »obveščanju in vlogi tiska pri navajanju novic o aktih in delovanju občinskega sveta«, ki so jo zahtevali opozicijski svetniki Boris Gombač, Roberto Drozina in Roberta Clon. V njihovih prvotnih načrtih je bila tudi resolucija, ki pa je večina, ki podpira županjo Slovenske skupnosti Fulvio Premolin, ni želela podpreti. Nekatera v njej zapisana stališča so bila preostra in nesprijemljiva, je bilo včeraj dopolne slišati iz vrst večine, iz debate, ki se je razvila, pa je bilo očitno, da pomanjkanje komunikacije občutijo vsi - pa čeprav v različnih tonih in niansah. V središču njihove pozornosti je vsekaror bilo samo dnevno časopisje.

Po mnenju svetnikov Drozine in Gombača imajo novinarji ustavno in tudi siceršno zakonsko obvezo informirati javnost o dogajanju v javnih upravah, oba tržaška dnevnikarja pa naj ne bi izpolnjevala. Slabše naj bi se odrezal italijanski dnevnik, medtem ko so našemu časopisu nekateri večinski svetniki (na primer Rossana Pettiroso) priznali, da Dolini posveča precejšnjo pozornost. Po Gombačevem mnenju poročamo samo o zadevah, ki so županji v prid, kar je omenjena zavrnila s konkretnimi primeri. Aljoša Novak je svetnikom svetloval, naj se v pomanjkanju zadovoljivega časopisnega poročanja bolj poslužujejo spletnih medijev

Zasedanje dolinskega občinskega sveta na arhivskem posnetku

KROMA

in tudi sami postanejo posredniki novic. Igor Cavarra je ocenil, da so osnovne informacije o delovanju občinskega sveta sicer dostopne, a so fragmentarne in nesistematične, kar ne koristi nikomur. Vse je pozval, naj se potrudijo za boljše komunikacijo z mediji, a tudi opozoril na pravico do novinarske avtonomije in redakcijskih izbir.

Ob resnici na ljubo vsaj neobičajni debati, v kateri so člani dolinskega občinskega sveta ocenjevali naše delo, je dne-

vni red predvideval tudi druge točke. Županja je uvodoma opozorila na nerešen problem občinskega tajnika in sporočila, da je podtajnika Igorja Giacominija za dodatnih 120 dni imenovala za namestnika generalnega tajnika. Občinski svet je soglasno sprejel resolucijo Rossana Bibala, ki občinskemu uradom nalaga, da preučijo dogovor med združenjem občin ANCI in konzorcijem CONAI, na podlagi katerega bi morda občani plačevali nižje pristojbine za odvažanje smeti. Manj sogla-

sja je doživela »nebitvena« varienta št. 26 k prostorskemu načrtu, ki je potrebna za izgradnjo novega vodnjaka na Dolgi kroni (deželni prispevek je bil že odobren). Svetniki Ljudstva svobode-Udc so se vzdržali, Bibalo je volil proti, ker je kritičen do občine, »v kateri se 52% vode izgubi po poti«, Gombač pa zato, ker je prepričan, da »je ta sklep ničnen in si mora zanj uprava prevzeti odgovornost pred sodstvom«. Varianta je bila kljub temu odobrena. (pd)

Omero dahnil usodni »I do«

FABIO OMEMO

KROMA

Predstavniki Demokratske stranke in donedavni tržaški občinski odbornik Fabio Omero se je poročil v New Yorku in tako uradno zapečatil svojo dolgoletno zvezo s Tomasom Rigalijem. Pred uradnikom newyorške občine sta si 30. julija obljubila večno zvestobo, novico pa je včeraj zjutraj na svojem profilu v spletni skupnosti Facebook sporočil sam Omero, ki je pripisal, da sta partnerja izrekla usodni »da« oziroma »I do«. 58-letni tržaški politik, ki je enajst let sedel v občinskem svetu, je po izobrazbi arhitekt, na zavodu Nordio poučuje umetnostno zgodovino, v 90. letih pa je bil tudi predsednik tržaške sekcije združenja za pravice homoseksualcev Arcigay.

Priložnost za železarno

»To je bil prvi korak na poti do programskega sporazuma o prihodnosti škedenjske železarne.« Tako je včerajšnje zasedanje omizja za železarno komentirala predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani, ki je na srečanje povabila predstavnike krajevnih uprav in socialnih partnerjev. Programski sporazum, ki so ga snovali v začetku leta, bodo morali korenito spremeniti, saj je medtem prišlo do dveh pomembnih zasukov. Vlada je železarno uvrstila med kompleksne industrijske krize, podjetnik Giovanni Arvedi pa je potrdil, da je pripravljen prevzeti tovarno.

DEVIN-NABREŽINA - Na včerajšnji izredni seji

Občinski svet znova soglasno zavrnil načrt za hitro železnico

Devinsko-nabrežinski občinski svetniki so včeraj soglasno potrdili negativno mnenje druge svetniške komisije in načelnikov svetniških skupin glede dopolnil k študiji načrta o novi trasi hitre železnice Benetke -Trst.

Dokument komisije so izglasovali tudi predstavniki opozicije. Ti so se že v pretekli upravni dobi opredelili proti gradnji nove železniške infrastrukture. Po besedah prejšnjega župana in sedanjega svetnika Giorgia Reta ostaja načrt družbe Italferr nerazumljiva in nesprijemljiva potrošnja javnega denarja in hkrati hud socialni in ekonomski udarec občini.

Na izredni seji je kratko razpravo uvedel podžupan in odbornik za urbanistiko Massimo Veronese, ki je ponovno izrekel svoje razočaranje, saj se kljub že izraženim negativnim mnenjem občinskega sveta v treh letih načrt hitre železnice v občini ni spremenil. Veronese si je hkrati zaželel resnejši pristop deželne uprave in pozdravil stališča predsednice Debore Serracchiani o okrepi obstoječe železniške proge in njene posodobitve ter posledične opustitve novega faraonskega načrta.

O obstoječi infrastrukturi se je izrekel tudi Maurizio Rozza, predsednik druge stalne svetniške komisije, ki je z Veronesejem v preteklih dneh v prvi osebi sledil izdelavi ponovnega negativnega stališča. Rozza najbolj skrbi vpliv na okolje, predvsem na kraško podzemlje in na podzemni tok Timave. Iz dokončnega dokumenta izhajata tudi zaskrbljenost zaradi prisotnosti številnih vodnih virov, od katerih je odvisen Kraški vodovod.

Županstvo v Nabrežini

ARHIV PD

Občinski svet pa je tudi zaskrbljen zaradi načrtovane prometne ureditve in gradbišč v Cerovljah ter Vižovljah. Te bi radikalno spremenile zgodovinsko in kulturno podobo omenjenih kraških vasi, stalni prehod tovornjakov pa bi popolnoma ohromil vaške in okoliške ceste.

Rozza je obsodil tudi pomanjkanje al-

ternativnega in trajnostnega načrta. Zamisel o visoko zmogljivi železniški progi, ki bi izkoristila že obstoječe tirnice, se mu zdi sprejemljiva. Nesprijemljivo pa je zanj pomanjkanje resnega in daljnovidnega načrta za obdobje naslednjega dvajsetletja, ki bi upošteval tržaško zaledje. (mar)

Odgovor Stefanu Ukmarju Pojasnilo Odbora openskega jusa

V zvezi z izjavo deželnega svetnika Stefana Ukmarja, ki jo je Primorski dnevnik objavil 20. julija, da bo deželna uprava v primeru potrditve prvostopenjske razsodbe na drugostopenjskem procesu v Rimu po krivdi openskega jusa prisiljena preklicati pravno osebnost vsem srenjam tržaške pokrajine in tako celo ogrozila »sam obstoj gibanja srenj na Tržaškem«, Odbor openskega jusa pojasnjuje sledeče:

»Prvostopenjska razsodba komisarja za likvidacijo jusarskih služnosti Picciotta se po našem mnenju lahko nanaša samo na openski primer in nikakor ne more veljati za druge juse na Tržaškem, ki imajo vsak svojo posebno, čeravno zelo podobno zgodovino. Deželna koordinacija jusov in odborov za ločeno upravljanje jusarskih imovin, ki ji že štiri leta predseduje Luca Nazzi, ni imela pri tem nobene vloge in je bila po krivici prikrajšana za letni prispevek.

Openski jus si iskreno želi, da bi prišlo končno do dopolnitve obstoječega deželnega zakona iz leta 1996. Po vseh neuspešnih poskusih zadnjih deželnih uprav, bodisi levosredinskih kot zadnje desnosredinske, ima sedanja levosredinska uprava lepo priložnost, da izpriča svojo naklonjenost skupnim dobrinam, med katere spada tudi starodavna skupna vaska lastnina, kot je članom deželne koordinacije svoj čas potrdila predsedniška kandidanja Serracchiani.

Pri openskem primeru gre za nepravilno speljani in formalno pravno nezaključeni postopek uvajanja tako imenovane "jusarske služnosti" na Opčinah leta 1955. Takrat je šlo za nadaljevanje etnocidne politike. V primeru potrditve prvostopenjske razsodbe bi šlo za ponovno oživetje take politike in za poraz pravne države, kot je tudi v svojem nagovoru na zadnjem občnem zboru jusov s Tržaškega podčrtal ustavni sodnik Paolo Grossi.«

Odbor openskega jusa

ČRNA KRONIKA - Prometna policija razbila kriminalno združbo

Avtomobil ukradejo v minuti in 47 sekundah

Člani romunsko-moldavske kriminalne združbe so v Rimu spretno kradli luksuzne avtomobile - večinoma BMW-je, a tudi range roverje. Navadno to poteka tako: razbijejo stransko šipo, zlezejo v vozilo in z elektronsko napravo transponder prenesejo kodo avtomobilskega ključa na nov ključ; vžgejo motor in odpeljejo. Prometni policisti so jih opazovali s kronometrom v roki, tatvina je trajala vsega minuto in 47 sekund. Prestižne avtomobilne hiše bi se morale zamisliti nad tem.

Združba, ki je prodajala avte v Madžarsko, Romunijo in Moldavijo, se je ujela v past tržaške in slovenske prometne policije ter tožilca Federica Frezze. V petih mesecih so aretirali devet ljudi (deseti je na begu) ter zasegli enajst avtomobilov, ukradenih na območju Rima in tudi Benetk. Njihova tržna vrednost je 600.000 evrov: posamezni avtomobili so vredni več kot 45 tisoč evrov, na vzhodni črni borzi pa so jih prodajali za pet do šest tisoč evrov. Ključno je bilo sodelovanje s slovensko policijo, ki je na Štajerskem, v Prekmurju in na Primorskem zasegla štiri BMW-je. Frezza je zadovoljno izjavil, da spada prometna policija v »A-ligo organov pregona«.

Inšpektor Massimo Miani je razložil, da je preiskava stekla v začetku marca, ko se avtomobila BMW X1 nista ustavila na policijski kontroli na Fernetičih. Voznika sta pritisnila na plin in odpeljala v Slovenijo, slovenski policisti pa so eno od dveh vozil - s preluknjano gumo - našli v Sezani. Tržaški preiskovalci so vzeli v pretres podatke o prisotnosti podobnih avtomobilov na obmejnem pasu ter poveslili pozornost redno registriranim, »čistim« avtomobilom, ki se pogosteje pojavljajo na obmejnem pasu in v vlogi izvidnice spremljajo ukradena vozila. Voznik po telefonu sporoča svojim pajdašem, ali so na cesti policisti in druge nevarnosti, ob potrebi jih preusmeri drugam ali pa jim ukaže, naj počakajo.

8. marca je slovenska policija na avtocesti Ljubljana-Maribor ustavila in pridržala 26-letnega Moldavca. Vozil je avto BMW X5, ki so ga še isto noč ukradli v Rimu. 18.

Aretirani Dionisie Pintea; voznik ukradenega BMW-ja se je na Štajerskem izognil cestni blokadi in zapeljal v drevo; spodaj tiskovna konferenca v Trstu

KROMA

marca je do zasegov prišlo v Murski Soboti in Celju. Člani združbe so se izkazali za nevarne, saj so se skušali prebiti skozi cestne blokade. V enem primeru so policisti počez postavili tovornjak, ukradeno vozilo pa se je zaletelo v drevo.

S prisluškovanjem telefonskim pogovorom so preiskovalci ugotovili, da bodo v noči med 18. in 19. junijem peljali proti vzhodu štiri ukradene avtomobile. Zvečer je zlikovce pri Moščenicah pričakalo 15 prometnih policistov v civilu, v sodelovanju z avtocestnim podjetjem so vsa štiri vozila usmerili v isto vrsto, ostale cestninske prehode so zaprli. Tako so jih ustavili in naposled aretirali četverico voznikov. Tožilstvo je nato izdalo priporočno nalogo na račun vidnih članov združbe, za katera je obstajala nevarnost bega v tujino. Blizu Rima so 3. avgusta prijeli 27-letnega Moldavca Dionisieja Pintea, enega izmed organizatorjev ilegalnih prevozov. 24-letni Romun Florin Dorian Oanta, ki je izvajal tatvine, pa je zbežal v tujino. (af)

Predstavitev del v Terezini jami v Devinu

Občina Devin-Nabrežina bo danes ob 18. uri predstavila dela, ki so bila opravljena v Terezini jami sredi Črničja v Devinu. Na predstavitev so vabljeni vsi prebivalci Devina, Sesljana, Ribiškega naselja in Štivana. Sledila bo zdravica v sodelovanju s kraškimi vinogradniki.

Praznik krompirja in kraških pridelkov

Na prireditvenem prostoru v Praprotu bo danes zaživel peti Praznik krompirja in tipičnih kraških pridelkov v organizaciji kulturne in športne skupine Ajser 2000. Izkupiček prodaje pridelkov bo namenjen združenju staršev otrok z rakastimi bolehnimi Agmen. Priložnost bo za hrano, a tudi za igre za otroke, glasbo in ples. Kioski bodo ponujali dobrote od 18. ure do polnoči, otroški kotichek in sejem v dobrodelne namene bosta dejavna od 18. do 22. ure. Drevi ob 21. uri bo nastopila skupina Five Different Ones z glasbo Pink Floydov, jutri The Special Plate z glasbo iz 80. in 90. let (do danes), v nedeljo pa ansambel Re-wind z glasbo Vasca Rossija. Praznik se bo zaključil v ponedeljek, zvečer bodo nastopili Gunnersi z uspešnicami skupine Guns 'n' Roses.

Pri Šempolaju sprehod po jamah in gradiščih

Zadruga Curiosio di natura prireja danes ob 17.30 voden sprehod v okolici Šempolaja, in sicer na temo »gradišča in jame«. Zbiranje bo ob 17.30 na šempolajskem trgu, sledil bo sprehod po travnikih in gozdu, dolinah in vhodih v jame. Izletniki si bodo ogledali tudi ostanke gradišča iz bronaste dobe v Slivnem. Sprehod se bo predvidoma končal okrog 20. ure, udeleženci bodo prejeli bon s popustom v eni izmed sodelujočih kraških gostiln.

BANI, JUDOVEC - Iskalni akciji

Pogrešanko našli, pogrešanca iščejo

V bližini Banov so včeraj zjutraj našli 73-letno Letizio Trocca z Opčin, ki so jo pogrešali od ponedeljka. Ženska je živa in kolikor toliko zdrava, čeprav je bila po navedbah operativno-komunikacijskega centra službe 118 močno dehidrirana. Opazil naj bi jo kolesar, bila je sama in videti je bila precej zmedena. Reševalci pa so jo zatem prepeljali na pregled v katarinško bolnišnico, kjer so jo zadržali na urgenci. Pogrešanka, ki ima težave s spominom, je izginila v ponedeljek dopoldne, ko se je na Opčinah odpravila v lekarno na Škavenci. Sledila je iskalna akcija v širši okolici vasi, ki je bila na koncu uspešna.

Včeraj pa se je nadaljevalo iskanje 69-letnega Renata Cetina, ki ga prav tako pogrešajo od ponedeljka. Moški stanuje v Ulici Montasio na Judovcu (Altura), od koder se je v ponedeljek okrog 9. ure odpravil na sprehod v gozd in se ni več vrnil. Mobilnega telefona ni imel pri sebi. Cetin je menda srčni bolnik, visok je 175 centimetrov in postaven, oči ima modre. Ko je odšel od doma, je imel na sebi kavbojke in rumeno majico. Gasilci in drugi udeleženci iskalne akcije, ki jo koordinira tržaška prefektura, ga od srede iščejo na območju pod Judovcem, do sinoči ga niso našli.

RENATO CETIN

ČRNA KRONIKA

Našli truplo pri Osapskem potoku

Ko smo sinoči okrog 23. ure zapirali redakcijo, smo pri gasilcih izvedeli, da so se malo pred tem podali do Osapskega potoka, kjer naj bi našli truplo. Na kraj dogodka so se pripeljali tudi karabinjerji miljskega komisariata, preiskave, ki jih vodi tržaška kvestura, pa so seveda v teku. Sinoči nam tako karabinjerji kot na kvesturi niso posredovali drugih podatkov, niti tega, ali gre za žensko ali moškega ... Morebiti ravno tistega, ki ga pogrešajo od ponedeljka.

Pozor na lažne občinske uslužbence

Tržaški občinski uslužbenci in uslužbenci podjetja Esatto trenutno ne obiskujejo občanov, saj ni v teku nobeno preverjanje. Tako sporoča Občina Trst, ki opozarja, da je v teh dneh prejela več obvestil o lažnih občinskih uslužbencih, ki se odpravljajo na domove občanov s pretvezo, da zbirajo podatke v zvezi z davkom na odpadke Tares. Občani naj bodo zelo previdni, ob najmanjšem dvomu pa naj pokličejo policijo (113) ali karabinjerje (112).

Dekleti kradli pri Upimu in H&M

V trgovinah Upim in H&M na Korzu sta ukradli več kozmetičnih izdelkov in obleke v skupni vrednosti 550 evrov, zatem pa so ju zalotili karabinjerji mestnega poveljstva v Ulici Hermet. Zgodilo se je v sredo ob 17.30. Storilki sta mladi srbski državljanke, študentki D. V. S. (19 let) in R. K. (20 let) s stalnim bivališčem v Trstu oziroma Beogradu. Karabinjerji so izdelke vrnili prodajalcem, dekleti pa sta trenutno v hišnem priporu. 20-letnica iz Beograda po dogodku ni hotela vzpostaviti stika s srbskim konzulatom v Trstu.

RAMADAN - Muslimanski verniki

Molitev in praznik ob koncu postnega časa

Muslimanska skupnost je v športni palači pri Čarboli včeraj dopoldne z molitvijo in praznikom proslavila konec ramadana, se pravi postnega obdobja. Ramadan je namreč deveti sveti postni mesec, v katerem se morajo muslimani 30 dni, od sončnega vzhoda do sončnega zatona, odpovedati hrani in pijači, pa tudi kajenju in spolnemu občevanju.

Med verskim obredom oz. molitvijo so moški sedeli spredaj, ženske in otroci pa zadaj. Sporočilo imama je bilo tudi letos zgledno - spodbudilo je k spoštovanju drug drugega, ne glede na veroizpoved. Sledil je praznik, saj so ženske poskrbele za kulinarčne specialitete, po pojedini pa se je vsak lahko predal brezdelju.

SOCIALNO PODJETNIŠTVO - Dobitnica študentske Prešernove nagrade Taisija Cesar

Za družbeno solidarnost

Navdih za diplomsko nalogo je dobila v Berlinu, kamor se je sedaj preselila in kjer načrtuje, da bi ustvarila svoje socialno podjetje

Ali ste že slišali za socialno podjetništvo? Da gre za obliko podjetništva, ki krepi družbeno solidarnost in si prizadeva za ustvarjanje novih delovnih mest za ljudi, ki imajo manj možnosti zaposlovanja, nam je pojasnila 25-letna Trebenka Taisija Cesar, ki je tej dejavnosti posvetila diplomsko nalogo, za katero je julija letos prejela celo študentsko Prešernovo nagrado. »Nagrada mi je v veliko zadoščenje,« nam je zaupala Taisija, ki je novembra lani diplomirala na Fakulteti za socialno delo v Ljubljani, že januarja pa se je preselila v Berlin, kjer se ji je ideja o nalogi sploh rodila in kjer jo tačas skuša tudi sama uresničiti. A pojdemo po vrsti ...

Berlinski, ženski navdih

Taisija je v Berlinu lani preživela 7 mesecev v okviru študijske prakse Erasmus. Aktivno se je vključila v organizacijo, ki skrbi za ženske migrantke in njihove družine. »Ob samem svetovanju in pomoči ob prihodu v njim tujo Nemčijo je organizacija poskušala z ženskami ustanoviti socialno podjetje. Migrantke, povečini iz Turčije, nekdanje Sovjetske zveze in Vietnama, so namreč zelo talentirane, predvsem v izdelovanju ročnih del, se pravi v šivanju, pletenju in kvačkanju. Vodja centra si je zato zamislila, da bi vložila v njihov talent in podprla njihove spretnosti: v socialnem podjetju bi ženske tako izdelovale ročna dela, ki bi jih nato prodajali po spletu ali na sejmih.«

Socialno podjetništvo, pravi Taisija, ne stremi za ustvarjanjem oz. kopičenjem dobička, pač pa ponovno uporabi le-tega za svoje nadaljnje delovanje oz. v družbene cilje - v korist svojih članov in uporabnikov ter ne-

Taisija Cesar

nazadnje v ustvarjanje novih delovnih priložnosti za manj »srečne« ljudi.

Nemško-slovenska primerjava

V svoji diplomski nalogi je Taisija primerjala omenjeno nastajajoče socialno podjetje iz Berlina s podjetjem Stara roba nova raba iz Ljubljane, ki deluje pod okriljem društva za brezdomce Kralji ulice. »Slovinci upravljajo neko posredovalnico rabljenih predmetov, se pravi neke vrste trgovino, v katero prinašajo ljudje odrabljene obleke ali kakršnekoli predmete, ki jih potem prodajo po zelo simbolni ceni. Ljudje, ki tam delajo, so brezdomci oz. osebe s socialnimi težavami.«

Perspektive za dobro prakso

Slovenija je leta 2011 sprejela Zakon o socialnem podjetništvu, ki ponuja dejanske osnove za delovanje ter predvideva tudi določene finančne spodbude. Taisija meni, da je potenciala za tovrstne družbene inovacije

precej povsod, vendar še vedno obstajajo določeni zadržki. »Oblasti težko dojemajo, da socialno podjetje aktivira državljanke in jim vliva samozavest, saj si dejansko na tak način pridobivajo dragocene izkušnje. Država bi morala poskrbeti za specifične podpirne programe.« Tujina, vsaj Nemčija, pa ponuja boljše podpirne pogoje, pa tudi sprejemanje in razumevanje socialnega podjetništva je različno ...

Mlade sile in nova ekonomija

Za socialno podjetništvo se zadnja leta najbolj ogrevajo mladi, ki verjamejo, da se še da spremeniti osnovne vrednote naše družbe. »V zadnjem desetletju je socialno podjetništvo spet razplamtelo. Kriza nas je spodbudila, da smo začeli iskati take oblike gospodarstva, ki bi bile bolj humane oz. bolj socialno usmerjene,« omenjuje Taisija, ki me pouči, da gre korenine pojave iskati v drugi polovici 19. stoletja v Angliji, kjer so se delavci samoorganizirali in ustvarili to, kar poznamo pod imenom zadruga.

Po svoji poti, na lastno pest

Berlin je Taisiji zelo všeč in tam si želi tudi sama ustvariti socialno podjetje. Za enkrat si je zagotovila službo, ki jo sama imenuje »za preživetje«. Osebe s posebnimi potrebami imajo v Nemčiji določeno pomoč, pravi: ob denarni dokladi, jim država nudi spremljevalce oz. možnost vozniškega servisa, to je prevoz v šolo ali na delovno mesto. No, Taisija nudi vozniški servis: »Šofer sem«. Od septembra pa se bo lotila tudi poučevanja slovenščine na neki jezikovni šoli.

Kaj pa sanja za prihodnost? »Od vedno obožujem kino in filme pa tudi snemanje in montažo, zato sem po-

mislila, da bi to svojo strast kombinala s svojim delom. Ustvarila bi rada socialno podjetje, ki bi delalo na tem področju: uvodoma bi se morda ukvarjala s snemanjem videoposnetkov po naročilu, nato pa prešla na filme s socialno temo.« Taisija ima jasne pojme: osebe, ki bi z njo sodelovale bi bili seveda klasični uporabniki socialnega dela - migranti, slepi, osebe s posebnimi potrebami, brezdomci. »Najprej bi se morala seveda sama primerno izobraziti na tem področju, vzporedno pa bi stopila v stik s socialnimi inštitucijami v Berlinu in preverila, ali jih sploh ta ideja lahko zanima. Finančno podporo pa bi itak poiskala tudi pri Evropski uniji. Nato bi seveda ustvarila skupino in leto dni z njo nabirala izkušnje.« Skratka, dolgoročni in ambiciozni načrt, ki pa se v Taisijinih mislih že oblikuje.

Ali se boš vrnila?

»Kdo ve ... Morda bom v Trstu nekoč uredila podružnico svojega podjetja,« nam hudomušno pripomni. Domotožja po Trstu doslej še ni občutila, z družino pa itak vzdržuje redne kontakte po skype-u, elektronski pošti ali telefonu; obiski pa so vsekakor dobrodošli.

»Mladim bi rada nekaj svetovala: če vam je nekaj resnično všeč, velja strast gojiti. Meni je namreč v neizmerno zadoščenje, da sem izbrala študij, ki mi je bil všeč in bom lahko dejansko delala na področju, ki me nadvse veseli.« Tudi izkušnje v tujini rada priporoča, saj je vedno dobro pogledati, kako je drugod. Zunanje izkušnje pa lahko nato preneseš na domača tla, kjer se bo, prej ali slej, morda kaj premaknilo.

Sara Sternad

V Trnovci o zamolčani prvi svetovni vojni pri nas

V galeriji Škerk v Trnovci bodo dnevi ob 20.30 odprli fotografsko in dokumentarno razstavo Prva svetovna vojna pri nas, ki jo prireja neprofitno združenje Hermada - vojaki in civilisti. Razstava želi osvetliti zlasti spomin na zgodovino naših prednikov, ki so bili vpoklicani v avstro-ogrski 97. cesarski in kraljevi pehotni polk. Leta 1914 so jih poslali v Galicijo na rusko fronto, kjer so ostali do leta 1918.

Kino, glasba, morje ...

Na različnih koncih mesta se nadaljujejo prireditve v sklopu občinske pobude TriesteEstate. V mestnem Muzeju morja (Campo MARzio 5) bo dnevi ob 21. uri večer posvečen tragičnim dogodivščinam parnika Great Eastern, ki je od leta 1858 povezoval Veliko Britanijo z Indijo. Na Verdijevem trgu bodo od 21.30 predvajali kratkometražne filme in glasbene videoposnetke mladih režiserjev v okviru »Taglia Corti Summer Edition«. Na Trgu Venezia bo ob 21.30 zaživela predstava posvečena Maksimilijanu Habsburškemu.

Opereta ... po žensko

Na pobudo Mednarodnega združenja operete bodo v kavarni Caffè degli specchi dnevi ob 21. uri o ljubezni »pripovedovale« tržaška pevka in igralka Marzia Postogna, sopranistka Marianna Prizzon in pianistka Antonella Costantini.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 9. avgusta 2013

JANEZ

Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.22 - Dolžina dneva 14.24 - Luna vzide ob 8.38 in zatone ob 21.10

Jutri, SOBOTA, 10. avgusta 2013

LOVRENC

VREME VČERAJ: temperatura zraka 31,1 stopinje C, zračni tlak 1011,7 mb ustaljen, vlaga 42-odstotna, brezvetrje, nebo spremenljivo, morje mirno, temperatura morja 27,2 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. avgusta 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Oriani 2 - 040 764441, Miramarski drevored 117 - 040 410928, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117, Trg Cavana 1, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 - 040 300940.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

POČITNICE - Vsakoletni tabor domače župnije Kriška bohinjaška zgodba tokrat v novi »preobleki«

Udeleženci tabora v Bohinju s kriškim župnikom Maksom Suardom

Tradicionalni tabor kriške župnije v novi obliki: to je naša vsakoletna bohinjaška zgodba sredi poletja. »Ostanek« iz prejšnjih taborov in skupina novih udeležencev, letos tudi z vzhodnega Krasa in Jamelj; ali je mogoče, da iz take mešanice nastane skupnost? Od 23. julija do 2. avgusta je bila prav taka pisana skupina na zabavni »šoli skupnosti« v Bohinjski Bistrici. Med peklensko vročino in osvežujočim dežjem, kar je pogosto pogojevalo naše programe, so se vrstile dolge in kratke ekskurzije (letos na Uskovicno in dolino Voje, na izviri Bistrice, v Orožnovi koči in na Ratitovec v iskanju Krekove kočice), kopanja v bohinjškem jezeru in družabne igre v koči (pogosto v režiji domačega župnika Janeza). Predvsem pa celodnevno skupno življenje, kjer se vse teorije o skupnosti srečajo z realnostjo.

Središče našega tabora je bila nedeljska evharistija, ki je bila letos na Bitnjah: izredna priložnost, da evharistijo oblikuješ in jo živiš - ni naložena naloga. Trenutek, ko različno od tega kar pogosto doživljamo doma, igraš vlogo protagonista in ne gledalca, trenutek, ko nekaj osebno daruješ in prejmeš in ne le obveza, ki razveseli le »farja« in (včasih) sorodnike, taka, da od zunaj sploh ne zgleđa navadna maša v domači župniji.

Sodelavci so seveda važni kuhinja potrebuje posebno vzdušje zato, da ne le nahrani, ampak ponudi pravo moč in je bila naša kuhinja tudi letos v dobrih rokah: ga. Cirila, ga. Matilda in g. Nino. Za ostalo pa inž. Karlo Mučič, in še Gabrijel in Devan. Skupina dobre mladine, odlični sodelavci in čudovita narava so gotovo prave sestavine za nekaj dobrega. (SM)

PADRIČE - Ob praznovanju zavetnikov

V Domu za starejše Ieralla je bilo veselo

Mašo je pod šotorom daroval škof Evgen Ravignani

Začetek miljskega poletnega pusta

Godba Vecia Trieste bo danes ob 18.30 uradno odprla Praznik prijateljstva in evropski poletni pust, ki ga prireja miljska Guggen-Band. V starem portiču bodo delovali kulinarčni kioski, ob 21. uri bo na oder stopila skupina La corte di Lunas. Praznik se bo nadaljeval do nedelje: posebno razposajeno bo jutri, ko bodo ob 19. uri Milje preplavile maske, med katerimi bodo tudi delegacija Kraškega pusta in pasturji iz Slovenije in Hrvaške.

Tudi starejši občani, zlasti če smo v »domu«, se radi razvedrimo. 16. julija, na god zavetnikov sv. Ane in Joahima, se je Dom Ieralla napolnil s sorodniki in prijatelji gostov na vrtu. K proslavi je spadala sv. maša. S sodelavci jo je bral prejšnji škof mgrs. Ravignani. Župnik g. Škerlj je bral evangelij v slovenščini. Obred je spremljalo čudovito petje odličnega zbora. Predsednik Doma nam je posvetil nekaj vzpodbudnih besed. Nato se je oglašil zvočnik. Iz njega so lile lepe znane tržaške melodije. Tačas sta voditeljici risarskega oddelka ponujali prisotnim umetniško pobarvane koristne predmete. Izkupiček je namenjen misijonu v Afriki. Prostovoljci so ponujali srečke in naštevani dobrote. To je bilo v korist »Barkolane starejših gostov«. Vmes so nas gostili z bogato in okusno večerjo.

Nada Martelanc, gostja Doma Ieralla

ASD Primorec prireja

ŠPORTNI PRAZNIK

na nogometnem igrišču v Trebčah

9. - 10. - 11. - 12. avgusta

Dobro založeni kioski Glasba v živo in ples

Vabljeni!

Izleti

IZLET V GRAŠKO GORO - Ansambel Klapa iz Brega in Klet Parovel organizirata v nedeljo, 18. avgusta, celodnevni avtobusni izlet ob priliki festivala narodno zabavne glasbe. Vpis na tel. 333-6188696.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Belo Krajino v soboto, 24. avgusta. Potovali bomo do Delnic po Hrvaški, potem ob reki Kolpi, ki nas zapeljivo vabi na raftinge. Vpis in ostale informacije na tel. št. 347-9322123 ali 346-8222431.

OMPZ F. BARAGA vabi v ponedeljek, 2. septembra, na romanje: Barbana, kjer bo za Goričane in Tržačane skupna sv. maša s procesijo ob 10.30 in Porcinj, kjer se je l. 1855 prikazala Marija slovenski deklici. Vmes bo tudi dobro kosilo. Za vpis in ostale informacije pokličite čim prej tel. št.: 347-9322123 ali 346-8222431.

Osmice

DRUŽINA TERČON, Mavhinje 42, je odprla osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-299450.

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu. **OSMICA** je odprta v Sempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni.

OSMICO sta odprla Marčelo in Ervin Doljak v Samatorci. Tel. št.: 040-229180.

REBULA MARKO je v Slivnem št. 6 odprl osmico na kraškem borjaču. Pričakuje vaš obisk! Tel. 3475686191.

V BOLJUNCU pri Parovelu je odprta osmica. Tel. 346-7590953.

V PRAPROTU ŠT. 15 je odprl osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni. Te. št.: 349-3857943.

Loterija 8. avgusta 2013

Bari	23	57	64	74	04
Cagliari	24	74	28	82	40
Firence	55	53	27	56	62
Genova	25	13	01	77	88
Milan	39	64	47	81	76
Neapelj	22	07	80	17	82
Palermo	05	56	89	62	29
Rim	51	79	45	27	37
Turin	04	42	09	61	73
Benetke	67	08	55	84	23
Nazionale	79	74	84	25	47

Super Enalotto št. 95

2	14	42	52	75	79	jolly 53	
Nagradni sklad							5.283.079,73 €
brez dobitnika s 6 točkami							- €
brez dobitnika s 5+1 točkami							- €
5 dobitnikov s 5 točkami							45.954,11 €
549 dobitnikov s 4 točkami							436,32 €
22.264 dobitnikov s 3 točkami							21,07 €

Superstar

14

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
3 dobitniki s 4 točkami	43.632,00 €
133 dobitnikov s 3 točkami	2.107,00 €
2.115 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.834 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
27.407 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Kino

AMBASCIATORI - Kinodvorana bo zaprta za dopust.

CINEMA DEI FABBRI - 18.45 »Violeta Parra - Went To Heaven«; 17.00, 21.15 »Viramundo«.

FELLINI - Kinodvorana bo zaprta za dopust.

GIOTTO MULTISALA 1 - Kinodvorana bo zaprta za dopust.

GIOTTO MULTISALA 2 - Kinodvorana bo zaprta za dopust.

GIOTTO MULTISALA 3 - Kinodvorana bo zaprta za dopust.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.10, 22.05 »Bling Ring«; 15.20 »Byzantium«; 20.20, 23.05 »Napad na belo hišo«; 17.10 »Očiščenje«; 16.10, 18.20, 20.30, 21.00, 22.40 »Odrasli 2«; 18.25, 20.35, 22.45 »R.I.P.D. - Urad za pokojnike«; 15.10, 17.30, 19.45 »Smrki 2«; 16.05, 16.30, 18.40 »Smrki 2 3D«; 21.10 »Wolverine«; 17.45 »Zakon molka«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »The Master«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Wolverine l'immortale«; 17.50, 22.20 »Io sono tu«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Drift - Cavalca l'onda«; 19.30, 21.00 »La notte del giudizio«; Dvorana 3: 16.30 »Titeuf - Il cartoon«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.00, 21.30 »I maghi del crimine«; 16.40, 19.10, 21.40 »Drift - Cavalca l'onda«; 16.40, 19.05, 21.30 »Body language«; 18.20, 20.15, 22.10 »The Purge - La notte del giudizio«; 16.30, 19.05, 21.40 »Wolverine l'immortale«; 17.30 »Wolverine l'immortale 3D«; 16.20, 20.10, 22.15 »Esp 2 - Fenomeni paranormali«; 18.35, 21.30 »The Lone Ranger«; 16.40 »Dino e la macchina del tempo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 19.50, 22.10 »Wolverine l'immortale«; Dvorana 2: 20.15, 22.15 »Se sposti un posto a tavola«; Dvorana 3: 20.00, 22.10 »I maghi del crimine«; Dvorana 4: 19.50, 22.10 »Drift - Cavalca l'onda«; Dvorana 5: 20.15, 22.15 »La notte del giudizio«.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA sporoča, da je nova telefonska številka šole 040-3798900.

SLOV.I.K. - poletne dejavnosti za dijake od 26. avgusta dalje. »Training« pred začetkom šolskega leta: slovenščina, angleščina in matematika, po izbiri še latinščina, grščina ali nemščina. Program in prijavnica na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na naslovu info@slovik.org do 15. avgusta. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v poletnih mesecih uradi zaprti ob sobotah in v petek, 16. avgusta. Urnik tajništva: 8.30-12.30.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da bo šola zaprta v petek, 16. avgusta, ter vse sobote do 31. avgusta.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta vse sobote ter v petek, 16. avgusta; začetek pouka v ponedeljek, 9. septembra.

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno 24. avgusta ob sobotah zaprta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil razpisan izredni tečaj za pridobitev usposobljenosti za poučevanje, ki velja tudi za slovenske in dvojezične slovensko-italijanske šole. Vse potrebne informacije (pogoji za udeležbo, način prijave, roki itd.) so dostopne na www.istruzione.it, in sicer v odloku št. 58/2013 (objavljenem 31. julija) ter v okrožnici z dne 2. avgusta (objavljene 5. avgusta). Za prijavo se morajo kandidati obvezno poslužiti digitalnega postopka POLIS. Rok prijave nepreklicno zapade 29. avgusta.

SLOV.I.K. razpis in prijavnica za programe 2013-14, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

dentom, sta objavljena na www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbiramo na info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (tor-čet, 10.00-12.00).

Čestitke

Dobrodošla mala NIKOL in MANUEL! Vašega prihoda se veselimo tudi mi. Iskrene čestitke mami in tatku, pa še nonotom, teti in stricu, pošljajo teta Milka, stric Renato, Darjo in Daniela, Robi, Erika, Kimy in Rassel.

Obvestila

ASD PRIMOREC vabi na šagro, ki bo od danes, 9. do ponedeljka, 12. avgusta, na športnem igrišču v Trebčah. Specializirani na žaru, in glasba v živo.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo zaprta zaradi dopusta do danes, 9. avgusta. Zaprta bo tudi 16. avgusta. Nato bo do konca meseca odprta od 8. do 16. ure. Zimski urnik se prične z 2. septembrom.

V NEDELJO, 11. AVGUSTA, bo ob 18.30 na Jezeru slovesna sv. maša ob priliki zavetnika cerkve, sv. Lovrenca. Koncelebriranje bo vodil letošnji novomašnik, g. Klemen. Vabljeni!

KMEČKA ZVEZA IN PATRONAT INAC obveščata člane, da bodo uradi v Trstu zaprti od 12. do 16. avgusta. Od ponedeljka, 19. avgusta, bodo zopet odprti po običajnem urniku.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU bo zaradi dopusta zaprta od 12. do 20. avgusta.

POLETNI CENTER V GR LJANU: Center otrok in odraslih Harmonija organizira v sodelovanju z Združenjem tržaških potapljačev 5-tedenski poletni center pri morju v Grljanu za otroke od 8 do 14 let, od ponedeljka do petka do 6. septembra (razen tedna od 12. do 16. avgusta). Informacije in vpis na info@bambiniedulti.org.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo urad zaprt zaradi dopusta od ponedeljka, 12. do petka, 23. avgusta.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiko do 6. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo med 12. in 16. avgustom.

ANIMACIJE ZA OTROKE ZA SV. ROK: Center Otrok in Odraslih Harmonija, v sodelovanju z Združenjem staršev in otrok osnovne šole Virgil Šček, vabi na brezplačne animacije za otroke, ki bodo potekale 14., 15. in 17. avgusta od 18. do 20. ure v Nabežini center št. 4.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na šagro na B'lancu od četrta, 15. do nedelje, 18. avgusta. Zabavali vas bo do ansambli Kraški muzikantje, Nebojšega, Souvenir in Domači zvoki. V nedeljo, 18. avgusta, bo ob 18.30 nastop godbe Salež. V času šagre bo v Kulturnem domu likovna razstava umetnika Claudia Clarija.

SV. MAŠA NA PEČAH, ob prazniku Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta, ob 17. uri. Odhod iz trga v Boljuncu - Gorice ob 16. uri. V primeru slabega vremena odpade. Vabljeni!

KRU.T obvešča, da bodo društveni prostori zaprti do 16. avgusta. Z 19. avgustom pa bo recepcija odprta na novem društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, s poletnim urnikom (od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure).

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo do nedelje, 18. avgusta, zaprto zaradi dopusta.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PER TOT v Nabežini bo zaprta zaradi dopusta od ponedeljka, 19. do petka, 30. avgusta.

PISANJE POLETNIH DOMAČIH NALOG: Center otrok in odraslih Harmonija, v sodelovanju z Združenjem staršev in otrok osnovne šole Virgil Šček, organizira vodeno pisanje domačih nalog v Nabežini. Osnovnošolci lahko obiskujejo delavnice z urnikom 9.00-12.00 v sledečih skupinah:

1. skupina od 19. do 23. avgusta; 2. skupina od 26. do 30. avgusta in/ali 3. skupina od 2. do 6. septembra. Za dodatne informacije in vpis: info@bambiniedulti.org.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici do 30. avgusta odprta od torka do četrta. Za dopust bosta urada v Trstu in Gorici zaprta do 25. avgusta, urad v Čedadu pa do 19. avgusta.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI (Prosvetni dom - Opčine) obvešča, da bo zaprta do petka, 30. avgusta.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih obvešča, da bo urad v Ul. Rio Primario 1 v Trstu zaprt do 31. avgusta.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka, ki deluje v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra, zaprta do 31. avgusta.

POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na Trgu Stare Mitnice 15 (Largo Barriera Vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

UPRAVA OBČINE DOLINA obvešča, da bo v kratkem uvedena služba nadzora v bližini šol za »Dedke redarje«. Občani občine Dolina, stari od 50 do 75 let, z znanjem slovenskega jezika in s psiho-fizičnimi pogoji potrebnimi za opravljanje službe, lahko predložijo prošnjo na občinsko vložišče do petka, 13. septembra. Obrazci za prošnjo so na razpolago na Uradu občinske Policije ali na občinski spletni strani www.sandorligo-dolina.it.

SPI - CGIL obvešča vse upokojece, da je INPS prestavil rok za predstavitev dohodkov preko modela RED na 31. oktober 2013.

Prireditve

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI (Trnovca 15) vabi na ogled razstave »Prva svetovna vojna pri nas«. Razstava bo odprta od danes, 9. avgusta, do 15. septembra, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.30 do 13.00 in od 17.00 do 21.00, ter ob petkih od 17.00 do 21.00. Na ogled bo nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info na www.hermada.org in 331-7403604.

PRAZNOVANJE VELIKEGA ŠMARNNA na Repentabu se bo začelo že 13. avgusta zvečer s predstavitvijo knjige gospe Mire Cencič »Življenje na Krašu v preteklosti« in odprtje razstave portretov avtorice Petre Greiner »Poglej me«; 14. avgusta bo vsakoletni koncert v organizaciji »Med zvoki krajev« ob 21. uri; 15. avgusta dva romarska shoda: ob 10. uri, ko bo maševal tržaški škof in ob 17. uri, ko bo ob somaševanju letošnjih jubilarov maševal Klemen Zalar (novomašnik). Na praznik sv. Roka bo bogoslužje ob 10. in 19. uri, od 20.30 pa bo razveseljevala pihalna godba iz Češke.

KRIŽ - župnijska skupnost in Slomškovo društvo vabita na praznovanje sv. Roka, ki bo v petek, 16. avgusta, ob 19. uri ob cerkvi sv. Roka. Slovesno somaševanje bo vodil zlatomašnik msgr. Franc Vončina; sledi družabnost. V slučaju neprimerne vremena bo obred v župnijski cerkvi.

KONCERT MO INTERCAMPUS IN TAMBORA MUSICA CREATIVA bo v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu v petek, 23. avgusta, ob 20. uri. Koncert prireja ZSKD v sodelovanju z Zvezo slovenskih godb in JSKD. Koncert bodo godbeniki ponovili v Slovenski filharmoniji v Ljubljani (24. avgusta, ob 20. uri) in na Titovem trgu v Kopru (25. avgusta, ob 19. uri). Več informacij na www.zskd.eu.

SKD VIGRED vabi v torek, 27. avgusta, ob 20.30 na dvorišče domačije Rebuta v Slivnem (v primeru slabega vremena v Štalco v Sempolaju) na koncert dalmatinskih pesmi v izvedbi MOPZ Vesna (iz Križa) in tamburaškega ansambla.

DRAGA MLADIH 2013: Društvo Mosp prireja debato »Novi mediji in socialna omrežja: med pastmi in priložnostmi« v soboto, 31. avgusta, ob 10.30 v Finžgarjevem domu na Opčinah v sklopu študijskih dnevov Draga. Toplo vabljeni k sodelovanju!

Turistične kmetije

KMETIJA ŽAGAR je odprta v Bazovici.

Vabljeni!

Tel.040-226382

Mali oglasi

PRODAM knjige od 1. do 5. letnika zavoda J. Stefana, oddelek za mehaniko. Tel. št.: 040-214537 (v večernih urah).

DAJEM V NAJEM malo, komaj prenovljeno stanovanje, na Kozini. Tel.: 392-2225821.

IŠČEM na posojilo ali poceni lesen otroški voziček za Kraško ohcet. Tel.: 340-2291299.

IŠČEM OTROŠKE COPATE narodne noše številka 25/26. Tel.: 338-3952973.

KUPIM KNJIGE za 1. razred Znanstvenega liceja F. Prešeren. Tel.: 0481-78048 ali 346-6855281.

PRODAJAM knjige za 1. in 2. razred vseh smeri liceja F. Prešeren. Tel. št.: 345-0804304.

PRODAM audi A4, 2000 bencin, letnik sept. 2001, evro 4, prevoženih 106.000 km, edini lastnik, v odličnem stanju (vedno v garaži), srebrno-metalizirane barve, notranja usnjena prevleka, cena 3.500 evrov z možnostjo dogovora. Tel. št. 347-7334719.

PRODAM novo tržaško moško nošo, velikost 52-54. Tel. št.: 334-7848227.

PRODAM samičko nemškega ovčarja z rodovnikom, staro 2 meseca, po ugodni ceni. Tel. št.: 338-5098764.

PRODAM KNJIGE za vse razrede in smeri liceja F. Prešeren iz Trsta, za zavod Ž. Zois v Trstu in Gorici ter za humanistični znanstveni in klasični licej v Gorici. Tel. št.: 040-208002.

PRODAM enkratne ročno vezene namramne in naglavne rute za Kraško ohcet. Tel. 040-299820 ali 340-8868570.

PRODAM piaggio energy 50 cc, v odličnem stanju, po ugodni ceni. Tel.: 338-1674839.

SAMOSTOJNO HIŠO z lastnim dvoriščem v Boljuncu dajem v najem z možnostjo odkupa. Hiša je opremljena in primerna za družino z otroci. Tel.: 335-8045700 v večernih urah.

Prispevki

V spomin na prijatelja Steva Zaharja daruje Pino Rojc 20,00 evrov za SKD Slovenec.

V spomin na Nadjo Pahor daruje Stanika Hrovatin 30,00 evrov za Krut.

Primorski dnevnik

tmedia
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

sporoča,
da bosta dne 12.8.
urada v Trstu
in Gorici zaprta.

Brezplačna št.
800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

OBLIKOVANJE - Marija Mojca Pungercar o projektu Socialdress in šiviljskih delavnicah Moč ljudem

Ni vse umetnost, kar je lepo

Vizualna umetnica, avtorica in vodja projekta Socialdress Marija Mojca Pungercar konec avgusta v RogLabu pripravila šiviljske delavnice na temo Moč ljudem, na katerih bodo udeleženci na tekstilne izdelke vzeli slogane z Vseslovenskih vstaj.

S projektom Socialdress ste začeli leta 2006, vsakič na določeno temo. Tokratna tema je Moč ljudem. Bi povedali kaj več o konceptu?

Projekt Socialdress - Moč ljudem je nadgradnja dveh delavnic Oblačilo moči, ki sem jih v RogLabu izvedla lani decembra in letos spomladi. Tehnološko so delavnice vezane na uporabo sodobnega vezilnega stroja, ki omogoča tudi vezenje črk oziroma tekstov. Tekst na obleki lahko učinkuje kot sporočilo, ki ima za posameznika posebno moč. V primeru projekta Socialdress - Moč ljudem izbiram med slogani z Vseslovenskih vstaj, ki so ljudski izraz upora, nezadovoljstva z obstoječim sistemom in želje po spremembi. Zame so ti slogani na nek način ljudska umetnost in so zelo zanimivi. Ugotovila sem, da bi se dalo določena sporočila s protestov zelo dobro aplicirati na oblačila, prtičke, predpasnike in druge tekstilne izdelke za dom in gospodinjstvo. Tako bodo slogani dobili nov pomen in novo uporabnost.

Kako pa ste izbrali slogane? Nekateri morda niso več najbolj aktualni ...

Največ sem jih našla na internetu. Tudi na protestih sem si kakšnega zapomnila ali fotografirala. Šla sem tudi v NUK, kjer zbirajo vstajniške transparente in letake. Pri urejanju sem izločila slogane, ki bi lahko vsebovali elemente avtorskega dela. Če je besedilo avtorsko delo, bi za dovoljenje morala vprašati avtorja, ki pa ga je v tem primeru zelo težko ali nemogoče izslediti. Avtorskih sloganov ne morem kar tako uporabiti, kljub temu, da so lahko zelo zanimivi ali pa zgovorni. Zato vabim ljudi, ki imajo svoje slogane, ki so jih morda že uporabili ali bi jih še želeli uporabiti na protestih, da jih sami predlagajo za kolekcijo.

Ne vem, kakšna bo družbeno-politična klima jeseni, tako da se na dnevno aktualnost sloganov ne oziram. S prenosom v umetniški projekt dnevno-politično vsebino na nek način zamrzneš oziroma jo narediš aktualno na drugačen način. Najbolj merodajno za končni izbor sloganov bo to, kako dobro se bodo ujeli z določenim tekstilnim izdelkom. Recimo, kateri slogan najbolj sede na majico, kateri pa na rjuho, krpo ali predpasnik. To so tiste povezave, ki povzročijo nove vsebine in pomene.

Se je v času krize morda spremenila struktura obiskovalcev delavnic, glede na to, da je pomen samoskrbe v zadnjih letih vse bolj izpostavljen?

Do sedaj so na delavnice Socialdress večinoma prihajali ljudje, ki so prvič sedli za šivalni stroj ali pa so že imeli neko predznanje, ampak zelo malo ali pa nič časa, da bi se šivanja lotili sami. Dobrodošla spodbuda je, da delo poteka v skupini. Na delavnicah nastajajo oblačila iz vesolja do šivanja, reciklaže, načela naredi sam...

Takšni so tudi izdelki, veliko je eksperimentiranja. Seveda to niso izdelki, narejeni po starih načinih krojenja in šivanja, ko je bilo vse narejeno praktično za večno, tudi niso konkurenčni trgovinski konfekciji. Prizadevamo pa si, da bi bili izdelki narejeni do te mere, da jih lahko udeleženci takoj nosijo in imajo z njimi veselje. Poskušamo se držati pravila, da na delavnicah udeleženci izdelke dokončajo in jih odnesejo domov. To je vodilo delavnice Socialdress. Velikokrat so to delavnice »hitrostnega šivanja«, ker nas vedno lovi čas, učimo pa se kar sproti, ob delu. Ljudje pridejo na delavnice tudi z željo, da se naučijo česa, kar jim bo kasneje koristilo. Veščine, ki jih na mo-

MARIJA MOJCA PUNGERČAR

J.J.KUCEK

jih delavnicah osvojimo mimogrede, lahko pomagajo pri vsakdanji ekonomiji - recimo, da lahko sedeš za šivalni stroj in sam popraviš oblačilo.

Delavnice Socialdress - Moč ljudem bodo bolj manufakturno naravnane, realizacija kolekcije je nov izziv. Zato bi rada krog udeležencev razširila na ljudi, ki bi jim taka izkušnja najbolj koristila. Vabim predvsem tiste, ki iščejo nova znanja in so brezposelni. Morda bo komu delavnica Socialdress pomagala do ideje, česa bi se lotil v prihodnosti ali spodbudila podjetniško žilico. Projekt Socialdress - Moč ljudem vključuje tudi

razmislek o ekonomski samovzdržnosti. Izdelke bomo na koncu ponudili v ne-profitno prodajo.

Kakovost oblačil je vse slabša. Bo tudi predelava oblačil iz blaga naših babic postala nuja, če bomo želeli obleko imeti več kot pol leta - ali gre do tudi trendi v tekstilni industriji morda v druge smeri?

Kvalitetno blago je drago, zato je smiselno predelovati obleke, izdelane iz kvalitetnih materialov, kot so bili tisti iz časa naših babic. Mislim, da trendi v tekstilni industriji še vedno narekujejo, da pride oblačilo čim bolj poceni in čim hitreje na police. Seveda mora tudi čim hitreje v smetnjak, da gre do ljudje kupit nove obleke. Nihče si ne želi nositi v nedogled istih oblek. Če znaš šivati, pa lahko obleko sam predelaš in je zopet »nova«.

Upam, da se bo v prihodnosti uveljavila taka modna industrija, ki bo upoštevala načela trajnostnega razvoja. Da bi bilo to mogoče, bi se morala spremeniti tudi ekonomija in trg dela, v prvi vrsti bi se moralo izkoreniniti suženjsko delo.

Vsak od udeležencev delavnic lahko prišije k predelani ali popravljeni obleki etiketo Socialdress. Kaj

pomeni ta znamka - ali ta obleka postane umetniški izdelek ali je recimo zgolj certifikat, da je bil nekdo na delavnicah?

Vse to, kar ste našli. To je blagovna znamka umetniškega projekta in certifikat, ki pove kje, v kakšnih okoliščinah in v kakšnem kontekstu je bil izdelek narejen. Označuje tudi dodano vrednost, recimo to, da smo izdelke naredili sami, se ob tem družili, izmenjavali izkušnje, reciklirali materiale...

Kako vidite razmerje med tekstilnim in industrijskim oblikovanjem ter umetnostjo?

Tekstilna umetnost je eden od umetniških žanrov, ki je nekje med »uporabno umetnostjo« - modnim in tekstilnim oblikovanjem ter kiparstvom, slikarstvom, grafiko ... Projekt Socialdress pa ne izvira iz tradicije tekstilne umetnosti, ampak ima korenine v konceptualni sodobni umetnosti.

Poudarila bi, da vse, kar dobro izgleda, ni umetnost. Tudi moda, ki je lahko vrhunska in bogata v svojem izgledu, ni nujno umetnost. Da se lahko nekaj šteje za sodobno umetnost, mora obstajati konceptualni presežek.

Sodobna umetnost je nujno konceptualna. Kot taka lahko vključuje zelo različne materiale, izrazna sredstva in tehnike, tudi šivanje.

Pogosto zamenjujemo vrhunsko veščino za vrhunsko umetnost. Veliko modnih oblikovalcev zgolj išče inspiracije, ki jih vgradijo v estetsko obliko, ki je lahko sicer vrhunska po izgledu, vendar vanjo ni integriran noben drug razmislek. Seveda obstajajo tudi projekti, ki imajo elemente tako mode kot umetnosti ter med njima vzpostavljajo most.

Kdaj pa umetniško oblikovanje prestopi v industrijsko, oziroma zgolj ekonomsko usmerjeno oblikovanje?

Tak prestop se zgodi takrat, ko oblikovalec kreira modele za serijsko ali industrijsko proizvodnjo. Tu je treba upoštevati trg. Slovenske tekstilne tovarne so včasih najemale akademske slikarje, da so jim ustvarili kolekcije, ki so bile namenjene predstavitvam na sejnih, kjer je bil pomemben dober vtis in so se delile nagrade. Kolekcije, namenjene trgu, pa sejemskim kreacijam niso bile podobne, bile so veliko manj spektakularne.

Ustvarili so jih hišni kreatorji tovarn, ki so morali upoštevati napotke trgovskih potnikov, ki so sondirali okus in kupno moč tržišča.

Verjame, da bodo kulturne industrije, kot so vključene v nacionalni program za kulturo, pripomogle k uspešnejšemu kulturnemu trgu?

Za povečevanjem kulturnih industrij se sluti zadrega odločevalcev, kam z umetnostjo in kulturo. Kulturne industrije naj bi nekemu delu kulture in umetnosti podelile uporabno funkcijo. Verjamem sicer, da vsaka novost, tudi če je še na bolj majavih nogah, lahko prinese kaj dobrega. Še bolje pa bi bilo, če bi spodbude za povezovanje gospodarstva z umetnostjo prišle tudi iz smeri gospodarstva, ne samo iz smeri kulture.

Naum Dretnik (STA)

Bi radi izdelovali umetniško modno kolekcijo Socialdress - Moč ljudem?

Umetniški projekt v obliki modne kolekcije oblačil in tekstilnih izdelkov za dom in gospodinjstvo, na katerih bodo protestni slogani z vseslovenskih ljudskih vstaj, bo potekal med 26. in 31. avgustom v RogLabu v Ljubljani. Delo bo potekalo v dveh 3-urnih terminih na dan (od 12.00 do 15.00 in od 16.00 do 19.00). Lahko se prijavite na enega ali več terminov, prednost bodo imeli brezposelni in tisti, ki se bodo prijavili na več terminov.

Vse informacije dobite na spletni strani www.socialdress.net. Prijave sprejemajo do 22. avgusta na naslovu mojca.pungercar@guest.arnes.si. Na ta naslov lahko pošljete tudi svoje predloge za protestne slogane in ponudite tekstilne materiale za udeležence delavnice.

Izdelke bodo oktobra razstavili v galeriji Alkatraz v Ljubljani in jih neprofitno tržili.

FILM - Svetovna premiera bo v Pordenonu

Odkrili »izgubljeni« film režiserja Orsona Wellesa

Posnetek iz filma Preveč Johnsona

GEORGE EASTMAN

HOUSE/CINEMAZERO

Oktobra se v Pordenonu obeta velik filmski dogodek, ki bo nedvomno razveselil ljubitelje sedme umetnosti, saj si bodo ogledali film, za katerega so mislili, da ga ne bodo nikoli videli. V nekem pordenonskem skladišču so namreč odkrili izgubljene posnetke za nemi film Orsona Wellesa »Too Much Johnson« (Preveč Johnsona), za katerega so verjeli, da je bil uničen, ko je leta 1970 zgorela avtorjeva vila v Španiji. Posnetke je takrat 23-letni ameriški režiser želel uporabiti za film, ki bi uvedel istoimensko komedijo v newyorškem gledališču Mercury. Posnetke je odkrilo osebje art kino društva Cinemazero, ki jih je v restavracijo poslalo v muzej George Eastman House

v New Yorku, kjer so film restavriral s prispevkom fundacije National Film Preservation Foundation. »Še vedno ni jasno, kako so se ti posnetki znašli v Italiji,« je dejala tiskovna predstavnica muzeja Kellie Fraver.

Film avtorja radijske igre Vojna svetov in filma Državljan Kane bodo premierno prikazali 9. oktobra na Dnevih nemega filma v Pordenonu, teden kasneje pa ga bodo predvajali še v George Eastman House. »Nemogoče je opisati občutke, ko v rokah držiš kolut, ki ga je Welles sam montiral pred 75 leti,« pravi filmski kurator ameriškega muzeja Paolo Cherci Usai, ki je sicer tudi eden pobudnikov pordenonskega festivala.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

Wormhole Generator

Prehistoric Pigs

Doom, sludge, stoner rock

Moonlight Records, 2012

Ocena: ★★★★★★

Z današnjo rubriko se vračamo v domače kraje, točneje v Videm, kjer so doma člani glasbene skupine Prehistoric Pigs. »Prazgodovinski prašiči« so lani izdali svoj prvenec Wormhole Generator.

Glasba videmske zasedbe ni ravno »poletna«. Videmski trio igra namreč neke vrste instrumentalen sludge doom metal, to je počasnejšo podzvrst heavy metala, pomešan s stoner rockom. Skupino Prehistoric Pigs lahko definiramo družinski bend, saj ga sestavljata dva brata in njun bratranec, to so kitarist Juri Tirelli, basist Jacopo Tirelli ter bobnar Mattia Piani. Fantje so skupino ustanovili marca lani in v hipu ujeli pravi glasbeni feeling, saj so v preteklih letih že večkrat sodelovali v različnih glasbenih projektih. Odločili so se za nekomercialno glasbeno zvrst, ki pa se v zadnjih letih počasi uveljavlja tudi na italijanski sceni.

Konec lanskega leta je tako zagledal luč njihov prvenec Wormhole Generator, ki ga je trio izdal z neodvisno glasbeno založbo Moonlight Records. Ploščo sestavlja sedem komadov, glasba pa se, kot že napisano, dotika nizkih in temačnih not sludge doom metala. Skladbe so v glavnem dokaj dolge, saj je glasbe vsega skupaj za celih petinpetdeset minut! Po krajšem zvonjenju telefona, začne bobnar Piani udarjati ritem, kmalu nato pa začneta brata Tirelli poštono žagati s tipičnim stoner ritmom. Distorzije kitar in basov so seveda na dnevnem redu. Swirling Rings of Saturn, najkrajša pesem albuma (skoraj šest minut!) se nenadoma prekine, takoj za njo pa je na vrsti Tirelljev bas, ki poslušalca pospremi do naslednje XXI Century Riots. Gre za devetminutno skladbo, ki preskakuje od daljših in počasnih doom ritmov do krajših ter hitrejših stoner zasukov. Trafassaset je komad podoben prejšnjemu, z daljšimi psihedeličnimi presledki. Sledi Interstellar Gunrunner, verjetno najboljši komad plošče. Ponavljajoči stoner ritmi se nekje na polovici rahlo umirijo, proti koncu pa pesem spet pospešijo. Primordial Magma je bolj melodična skladba, medtem ko je s komadom Entelodons spet na vrsti »monolitni« doom metal. Zaključna Electric Dunes je pravo vesoljsko popotovanje, celih 12 minut psihedeličnih zvokov in »javskanj« Tirelljeve kitar. Wormhole Generator je torej plošča, primerna za ljubitelje bolj temačne glasbe in zimskega, mrzlega vzdušja ...

PRISLUHNI HITU!

ITALIJA - Vlada sprejela zakonski odlok o nasilju

Strožje kazni za nasilje v družini

RIM - Italijanski ministrski svet je večeraj sprejel zakonski odlok o varnosti ter boju proti nasilju, ki vsebuje tudi strožje kazni in druge pomembne novosti na področju nasilja nad ženskami. Sodstvo bo lahko po novem ukazalo nasilnemu zakoncu, naj zapusti hišo, v nekaterih primerih bo lahko preventivno sprejelo primerne ukrepe v dogovoru s kvestorjem. »Nasilje ne trka na vrata, saj ima ključ v žepu,« je pisalo na enem izmed transparentov, ki so ga večeraj razgrnili aktivisti pred palačo Chigi.

»V tej državi smo potrebovali pogumen korak in radikalne spremembe na tem področju,« je izjavil predsednik vlade Enrico Letta, ki je na odlok zelo ponosen. Ob tem se je zahvalil donedavni ministrici za enake možnosti Josefi Idem, ki je pred odstopom snovala te ukrepe. Vsebinsko je predstavil notranji minister Angelino Alfano: »Ukrepi imajo tri cilje: preprečiti nasilje nad ženskami, strogo kaznovati storilce in zaščititi žrtve.«

V primeru kaznivnega dejanja nadlegovanja (t. i. stalking), ki ga je pred časom prvič uvedla Berlusconijska vlada, bodo odslej mogoče tudi aretacije med samo storitvijo kaznivnega dejanja. V primeru nasilja v družini bo sodišče lahko ubralo krajši postopek, manj premožnim žrtvam pa bo zagotovljeno brezplačno odvetniško zastopstvo. Policijske sile bodo lahko od doma odvedle nasilnega zakonca, in sicer če obstaja nevarnost telesnih poškodb. Žrtev nasilja pa mora dobiti vse potrebne informacije o sodnem postopku zoper nasilneža. »Žrtev pogosto sploh ne ve, ali se je proces končal. To smo morali popraviti,« je razložil Alfano.

Kazen za nasilneža se poveča za tretjino, če nasilju prisostvuje mladoletna oseba. Strožje kazni so predvidene tudi v primeru nasilja nad nosečnico ter v primeru nasilja nad soprogo oziroma partnerico (tudi ko par ne živi pod skupno streho). Še ena pomembna novost zadeva prijavo, ki bo odslej dokončna. Žrtev, ki prijavi nasilneža, se ne bo mogla premisliti, tako da bodo grožnje s ciljem preklica prijave brezpredmetne. Tuji državljani, ki so v Italiji žrtve nasilja, bodo prejeli dovoljenje za bivanje iz humanitarnih razlogov. Eden izmed členov odloka je namenjen boju proti spletnemu nasilju.

Od leve premier Enrico Letta, notranji minister Angelino Alfano in ministrica za pravosodje Anna Maria Cancellieri v Palači Chigi med predstavitvijo ukrepov proti nasilju nad ženskami

ANSA

VATIKAN - S posebnim dekretom

Papež Frančišek zaostri boj proti pranju denarja

VATIKAN - Papež Frančišek je s posebnim dekretom (motu proprio) zaostri vatikansko zakonodajo na področju preprečevanja pranja denarja, financiranja terorizma in širjenja orožja za množično uničevanje. Dekret odgovarja na priporočila evropske organizacije Moneyval in med drugim ustanavlja odbor za finančno varnost.

Motu proprio papeža Frančiška določa uporabo vatikanskih zakonov v dikasterijah rimske kurije in drugih institucijah ter entitetah, ki so odvisne od Svetega sedeža, v sporočilu za javnost navaja Vatikan. Prav tako bodo pravila veljala za neprofitne organizacije, ki imajo pravno osebnost po normah kanonskega prava in imajo sedež v Vatikanu.

Dekret tudi krepi nadzorno in regulatorno vlogo leta 2010 ustanovljenega vatikanskega finančnega urada (AIF). Ta bo namreč opravljal nadzor nad pravnimi osebami, ki so redno

Papež Frančišek

ANSA

vključene v finančne aktivnosti Vatikana. Za koordinacijo dela različnih institucij Svetega sedeža in Vatikana, ki se ukvarjajo z bojem proti pranju denarja in financiranju terorizma, pa je papež z

dekretom ustanovil odbor za finančno varnost. Papež Frančišek z dokumentom nadaljuje delo Benedikta XVI. Slednji je namreč z motu proprio iz leta 2010 ustanovil AIF.

Frančišek se je odločno lotil boja s korupcijo in pranjem denarja v Vatikanu, potem ko je bila vatikanska banka IOR tarča številnih obtožb zaradi pomanjkanja preglednosti in nespoštovanja mednarodnih standardov. Med drugim je ustanovil tudi posebno preiskovalno komisijo, ki je zadolžena za pregled aktivnosti IOR.

Julija lani je Vatikan opravil prvi test na poti pridružitve državam, ki izpolnjujejo mednarodna pravila finančnega poslovanja. Odbor strokovnjakov Sveta Evrope za ocenjevanje ukrepov proti pranju denarja in financiranju terorizma Moneyval ga je ocenil pozitivno pri devetih od 16 ključnih priporočil. (STA)

V napadu ameriškega brezpilotnega letala v Jemnu šest mrtvih

SANA - V napadu ameriškega brezpilotnega letala na vzhodu Jemna je bilo večeraj ubitih šest domnevnih pripadnikov Al Kaide. Brezpilotno letalo je izstrelilo rakete na dve vozili na območju Vadi Obeida v pokrajini Mareb. Napad se je zgodil le nekaj ur po topniškem napadu domnevnih islamskih upornikov na naftno polje v tej pokrajini.

Pred obalo Sicilije rešili več sto migrantov

RIM - Pred obalo Sicilije so italijanske oblasti rešile več kot 300 migrantov, dva pa potovanja nista prežvela. Migranti so prišli iz Somalije in podsaharske Afrike. Pomorska patrolja je v sredo zvečer pred Sicilijo na krov sprejela 103 pribežnike iz Somalije, med njimi 29 žensk. Potem ko se je njihovo plovilo začelo potapljati, jih je rešila neka ribiška ladja. Somalce, izčrpane in dehidrirane, so prepeljali na otok Lampedusa. Tam so reševalcem povedali, da sta zaradi hude vročine tekom plovbe umrla sedemletni otrok in še en potnik.

Ladjo s še 200 migranti, med katerimi so bili tudi novorojenci, pa je obalna straža prestregla v bližini mesta Sirakuze na Siciliji. Večina priseljencev je prišla iz podsaharske Afrike, povedali pa so, da so organizatorjem poti plačali velike vsote denarja.

Po 19 letih bega šefa mafije ujeli v Londonu

LONDON - Britanska policija je v Londonu prijela italijanskega mafijskega šefa Domenica Rancadoreja, ki je pred roko pravice bežal kar 19 let, je večeraj sporočila policija v Londonu. V Italiji je bil v odsotnosti obsojen na sedem let zapora zaradi izsiljevanja in drugih kaznivih dejanj v okviru sicilijanske Cose Nostre v Palermu v letih od 1987 do 1995.

Italija je danes 64-letnega Rancadoreja iskala že od leta 1994, prijel pa so ga v kraju Uxbridge zahodno od Londona, kjer si je uredil novo domovanje pod novim imenom Marc Skinner. Vodil je turistično agencijo, imel pa naj bi tudi ženo in dva otroke. Rancadore je bil na seznamu najbolj nevarnih kriminalcev, ki jih je iskala italijanska policija. V mafiji je imel vzdevek »profesor«.

PARIZ - Poročilo OECD o gospodarski dejavnosti

Pozitivni znaki v območju evra

Najbolj optimistični podatki prihajajo iz ZDA, Japonske in Velike Britanije - Nemčija spet dobiva zalet, tudi Italija se pobira

PARIZ - Območje evra beleži nova znamenja izboljšanja gospodarske dejavnosti, več hitro rastočih gospodarstev pa še naprej izgublja zagon. Indeks vodilnih gospodarskih kazalcev za članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), ki predstavlja zgodnji signal obratov v gospodarskih ciklih, se je junija sicer zvišal že deveti mesec zapored. Indeks predstavlja signal morebitnih obratov v gospodarskih ciklih oz. prikazuje nihanja gospodarske dejavnosti okrog njene dolgoročne potencialne ravni.

Naraščajoči indeks z vrednostmi nad 100 govori o konjunkturi, padajoči z vrednostmi nad 100 pa na obrat navzdol, medtem ko padajoče vrednosti indeksa pod 100 govori o upočasnjevanju gospodarske aktivnosti, naraščajoče vrednosti pod 100 pa o okrevanju. Indeks za vse članice OECD se je junija v primerjavi s popravljeno aprilsko vrednostjo povzpela za 0,12 odstotka na 100,7 točke, na letni ravni pa se je zvišal za 0,84 odstotka.

Na OECD v Parizu beležijo izboljšanje gospodarske dejavnosti

ARHIV

Najbolj optimistična gospodarska znamenja po podatkih OECD prihajajo iz držav, ki niso članice evrskega območja, in sicer iz ZDA, Japonske in Velike Britanije.

V ZDA je vrednost indeksa junija v mesečni primerjavi pridobila 0,17 odstotka in se ustalila pri 101,2 točke, v letni primerjavi pa se je okrepla za

1,16 odstotka. V deželi vzhajajočega sonca se je indeks v šestem letošnjem mesecu v primerjavi z majem zvišal za 0,12 odstotka na 101,2 točke, od junija lani pa je pridobil 1,28 odstotka. Na Otoku je indeks junija znašal 101,2 točke, kar v mesečni primerjavi predstavlja 0,17-odstotno, v letni primerjavi pa 1,16-odstotno rast.

Znamenja izboljšanja gospodarske dejavnosti se še naprej kažejo tudi v območju evra. Vrednost indeksa v območju skupne evropske valute se je junija na mesečni ravni zvišala za 0,13 odstotka na 100,4 točke, na letni ravni pa je pridobila 0,88 odstotka.

Gospodarska rast v Nemčiji se vrača nazaj na trendne ravni, v dolgotrajnem gospodarskem bolniku Italiji vodilni kazalci zaznavajo pozitivno spremembo v gospodarski dinamiki, v Franciji pa sorazmerno stabilne razmere.

Za hitro rastoče države podatki OECD kažejo, da Rusija, Brazilija in Kitajska izgublajo zagon, v Indiji pa vrednost kazalca kaže na skromno pozitivno spremembo v gospodarski dinamiki. (STA)

prej do novice

www.primorski.eu

ZLATO
(999,99%) za kg
31.466,51€ +566,49

SOD NAFTE
(159 litrov)
106,74\$ -0,65

EVRO
1,3360 \$ +0,40

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
8 avgust 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	8.8.	7.8.
ameriški dolar	1,3360	1,3305	
japonski jen	128,68	129,21	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	25,816	25,978	
danska krona	7,4574	7,4571	
britanski funt	0,86200	0,85955	
madžarski forint	298,91	299,52	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7028	0,7025	
poljski zlot	4,2066	4,2170	
romunski lev	4,4540	4,4330	
švedska krona	8,6828	8,6872	
švicarski frank	1,2307	1,2311	
norveška krona	7,8840	7,8995	
hrvaška kuna	7,5038	7,4975	
ruski rubel	44,0086	43,9480	
turška lira	2,5708	2,5713	
avstralski dolar	1,4726	1,4878	
braziljski real	3,0760	3,0641	
kanadski dolar	1,3909	1,3868	
kitajski juan	8,1771	8,1416	
indijska rupija	81,3110	81,4960	
južnoafriški rand	13,1930	13,2109	

GORICA - Tatovi cigaret so se včeraj ponoči mudili na Majnicah

Prebili zid trafike in prišli do plena

Nočno tatvino so temeljito načrtovali. Vedeli so, da trafike ne varuje alarm, seznanjeni so bili s tem, da v eni izmed sosednjih hiš ne stanuje nihče, vedeli pa so tudi, da se lahko prek samotnega travnika nemoteno prikradejo na zapuščeno dvorišče, kjer jih ni med prebijanjem starega zidu nihče videl.

Drzni tatovi so v noči s srede na včerajšnji dan vlomili v trafiko »Dal Venesian« na Majnicah, kjer so povzročili kar nekaj škode in ukradli okrog 300 evrov gotovine. Cilj malopridnežev so sicer bile cigarete, s katerimi so napolnili pet velikih vreč, plen, vreden okrog 4000 evrov, pa so naposled pustili na kraju kaznivega dejanja. Tatove je po vsej verjetnosti zmotil prihod policistov: le-te je poklicala sosedka, ki živi v hiši levo od trafike. »Zgodilo se je okrog polnoči. Bila sem v dnevni sobi, ko sem zaslišala čuden hrup. Slišati je bilo tope udarce, kot da bi nekdo opravljal zidarska dela. Sprva mi ni bilo jasno, od kod prihaja hrup, ko sem odprla terasna vrata pa sem razumela, da se v trafiki nekaj dogaja. Za trenutek se mi je zazdelo, da sem skozi zaprto okno, ki gleda na naše notranje dvorišče, videla modro svetlobo svetilke, slišala pa sem tudi glasove,« je povedala C.V., ki je takoj natipkala številko 113. Na kraj so prišli policisti, ki so si ogledali glavni in stranski vhod trafike. V prodajalni je izgledalo vse mirno in tiho, znakov vloma na vratih, izložbi in zadnjem oknu ni bilo opaziti. Pred odhodom so policisti na vratih prodajalne našli nalepko podjetja, ki se ukvarja z varovanjem nepremičnin, in poklicali na telefonsko številko: mimo je prišel nočni čuvaj, ki pa ni niti izstopil iz avtomobila, saj se je izkazalo, da trafike ni bilo na seznamu strank podjetja.

Da je res prišlo do vloma, je včeraj zjutraj prvi ugotovil upravitelj prodajalne Davis Volpato. »Ko sem okrog 5.30 vstopil v trafiko, sem obstal. Police, na katerih skladiščim zavojčke in pakete cigaret, so bile prazne, v zidu pa je zijala okrog pol metra široka luknja; cigarete sem našel v petih vrečah, ki so jih tatovi pustili v trafiki in na dvorišču sosednje hiše. V njej ne stanuje nihče, lastnica je že pred časom umrla,« je povedal Volpato, ki je takoj poklical karabinerje. Ugotovili so, da so tatovi najprej vstopili na dvorišče hiše, ki se nahaja levo od trafike. Neznanci so preluknjali mrežo, ki parkirišče ločuje od samotnega travnika ob Ulici Brigata Sassari, nato pa so se prithotatili

 Trafika je bila dopoldne zaprta, saj je upravitelj odpravljajal posledice kraje ALE

Vreča s cigaretami (zgoraj) ter luknja v zidu in mrežni ograji, ki sta ju za sabo pustili tatovi

FOTO ALE

pili na zaraščeno dvorišče zapuščene hiše, ki meji na stavbo, v kateri je trafika. Z rojdenjem so tatovi prebili zid in splezali skozenj, med polnjenjem vreč pa jih je po vsej verjetnosti zmotil prihod sil javnega reda.

Vreč s cigaretami so se tatovi v naglici znebili, pred pobegom pa jim je le uspelo izprazniti blagajno, v kateri je bilo

okrog 300 evrov gotovine. Za srečke »Gratta e vinci« in igralne avtomate se niso zmenili, k sreči pa niso opazili niti vrečke z večjo vsoto denarja, ki jo je upravitelj pustil na polici. Trafika je bila včeraj dopoldne zaprta, saj sta imela Volpato in njegova partnerka s pospravljanjem in čiščenjem polne roke dela. (Ale)

VRH - Požar

Na Largi gorela trava in grmovje

 Dim je bilo videti iz Štandreža BUMBACA

Na Largi na Vrhu se je včeraj popoldne vnel manjši požar, v katerem je zgorelo približno pol hektarja suhe trave in gozdne podrasti. Predstavniki civilne zaščite iz Ronk in Zagraja, ki so bili dežurni za nadzor nad gozdnimi požari, goriški gasilci z dvema ekipama in gozdna straža so se na kraj požara odpravili okrog 14.50, v manj kot eni uri pa je bil ogenj pogašen. Obveščen je bil tudi sovođenjski podžupan in odbornik Slavko Tomsič, po katerem ni mogoče izključiti, da je bil ogenj podtaknjen oz. da ga je nekdo povzročil s kakšnim cigaretnim ogorkom. Požar ni ogrozil nobene hiše, dim pa je bilo videti celo iz Štandreža. Da bi omogočili čim hitrejši prehod gasilskih vozil, so gasilci za kratek čas - približno 15 minut - zaprli tudi cesto med Rubijami in Vrhom.

GORICA - Državna knjižnica

Zavarovali stopnišče in obiskovalce galerije

Potekajo brez zamud dela ob vhodu v likovno galerijo Mario Di Iorio v kletnih prostorih goriške državne knjižnice v Mameljevi ulici. Kamnito stopnišče namreč prekrivajo s hrastovim lesom, prevleka pa bo polepšala videz, povečala varnost in zavarovala kamen. »Dela so bila že dolgo načrtovana, a omogočil jih je nazadnje prispevek v znesku 20 tisoč evrov, ki nam ga je namenila Fundacija Goriške hranilnice,« je povedal direktor knjižnice Marco Menato in postregel s podatki o minuli sezoni. Od začetka leta je knjižnica priredila šestnajst razstav, od tega trinajst v svoji galeriji, tri pa na drugih prizoriščih. Okrog dva tisoč oseb se je udeležilo odprtij, veliko več pa jih je obiskalo razstave. Izdali so osem katalogov v sodelovanju z zasebnimi partnerji. »To je dokaz privlačnosti naših pobud,« razlaga direktor. Knjižnica je ob enem priredila 33 dogodkov, odprtih javnosti: od knjižnih predstavitev in konferenc do projekcij in koncertov. Po direktorjevi oceni se jih je udeležilo preko tri tisoč ljudi, njihov odmev pa je presegal krajevne okvire.

Lesena prevleka za stopnišče

ROŽNA DOLINA - Odlagališče v Stari Gori

Nevzdržen smrad

Krajani zahtevajo prenehanje odvoza odpadkov in takojšnjo sanacijo razmer

V svetu krajevne skupnosti Rožna Dolina opozarjajo na vse bolj nevzdržen smrad, ki se širi s centralnega odlagališča odpadkov v Novi Gorici. Leto že leta nima okoljevarstvenega dovoljenja, odgovorni pa po njihovem mnenju zavračajo z razrešitvijo problema. Zato zahtevajo začasno prenehanje odvoza odpadkov in sanacijo razmer.

»Od lanske pomladi postaja problem smradu, ki se širi z odlagališča, iz tedna v teden večji problem za okoliške prebivalce,« pravijo in ocenjujejo, da se na ta način krši temeljna človekova pravica krajanov do čistega zraku in zdravega bivalnega okolja. Na to so večkrat opozorili tako novogoriško mestno občino kot Komunalo, ki upravlja z odlagališčem, ter se obrnili tudi na ustrezne inšpekcije, »vendar več od nešteti obljub, da se bo problem

v najkrajšem času razrešil, nismo dobili.«

To poletje je smrad po njihovih navedbah tako otežil življenje okoliških prebivalcev, da je bilo potrebno sprejeti odločitev o zaostritvi aktivnosti. Z odgovorom, ki so jih prejeli na Komunali, je namreč »postalo jasno, da se problematika širjenja smradu ne bo razrešila v doglednem času. Očitno vsi delajo vse na zavlačevanju ter uporabljajo vsa možna pravna sredstva in postopke, da bi odložili prenehanje skladiščenja odpadkov,« še ocenjujejo. Od odgovornih na občini in Komunali zato zahtevajo, da se začasno preneha voziti odpadke na odlagališče v Staro Goro oz. da se jih vozi drugam. Krajani prav tako zahtevajo, da se takoj sanirajo razmere na območju odlagališča odpadkov, skladiščene odpadke pa odpelje na ustrezno mesto.

GORICA - Povpraševanje po oskrbi prizadetih oseb se povečuje

Težave na obzorju

CISI je uradna kratica za Posoški konzorcij povezanih storitev, ker je besedna in morda pretirana kamuflažna opredelitev za ustanovo, ki skrbi za osebe s težavami najrazličnejših vrst. Recimo kar bobu bob: za osebe z gibalnimi, čutnimi (ne čustvenimi!) in umskimi težavami. Gre za težje primere prizadetosti, ki jim sorodniki sami niso kos ali le-teh sploh ni. Ustanova se opredeljuje kot konzorcij, ker gre za dogovor med petindvajsetimi občinami goriške pokrajine. Šestindvajseta članica je sama pokrajinska uprava. Dejavnosti in storitve z desetimi sedeži na različnih lokacijah se odvijajo od Gradeža preko Tržiča, Ronk, Beljana, Gradišča in Krmina do Gorice, kjer so trije centri: v Podgori, v Pevmi in na Livadi poleg rezidenčnega centra v Podturnu. V slednjem je prostora za petindvajset oseb, ki tam stanujejo, čez dan pa jih vozijo na različne naslove, kjer se zaposlujejo z najrazličnejšimi dejavnostmi - odvisno pač od stopnje sposobnosti in razumevanja stvarnosti, ki jih obdaja. Podturnu enako vlogo ima tudi sedež v Beljanu. Uprava je nameščena na prostornem sedežu v Gradišču. Vseh uporabnikov je nekaj manj kot sto petdeset. To nam je potrdil novi predsednik CISI Silvano Buttignon, v preteklosti tudi pokrajinski odbornik, hkrati pa dodal vrsto odprtih vprašanj.

Povpraševanje po oskrbi se povečuje. Ocenimo lahko, da ne gre za povečanje pogostosti obolenosti ali prirojenih težav, temveč bolj za to, da vse več družin lažje prizadetih (težko prizadetim itak sama družina ne more ustrezno slediti) nima več tolikšne gmotne sposobnosti samostojnega nudenja potrebne pozornosti preko ožjih sorodnikov ali s pomočjo zasebne zunanje pomoči. Zato se skušajo nasloniti na javne ustanove. Tu nastane težava, kajti sredstev je vse manj, javne ustanove ne znajo najti primernih rešitev, pritisk na konzorcij pa se povečuje.

Njegov letošnji poziv, da bi se prispevki občinskih uprav povečali za 5%, ni naletel na pozitiven odziv. Slabša se tudi razmerje med uporabniki in številom osebja. Doslej je veljalo razmerje 1 proti 2, nov predlog deželnega zakona predvideva razmerje do 1:4, a izvršilnega pravilnika ni še na vidiku. Na ta način bi se sicer kakovost oskrbe znižala, prihranili pa bi na izdatkih za osebje. Sedanja kakovost je namreč v Goriški pokrajini na dokaj visoki ravni, če pomislimo na vse oblike integracije z okoljem: izhodi, izleti, gledališke pobude, oblikovanje in prodaja kartonažnih izdelkov, praznovanja, poletna središča...

Glede slednjih je v zadnjem mesecu odmevalo javno zgražanje, da bo okrnjena avgustovska ponudba poletnega središča v Gradišču. Doslej je veljalo, da so se ga prostovoljno posluževali uporabniki ves mesec, sedaj je možnost omejena na dva tedna. Ker gre za dodatno in ne institucionalno možnost, so zaradi varčevanja okrnili tisto, kar se je dalo okrniti. Zaradi popolnega razumevanja stanja pa še ta informacija: znana je tudi kratica Anffas, ki pomeni združenje staršev kakorkoli prizadetih sinov in hčera. Slednje skrbi za poletna središča in za popoldansko »zaposlitev« oseb s težavami v razvoju (na primer sedež v Podturnu), sredstva pa dodeljuje CISI; slednjih je manj in prične se začaran krog. Tudi pomožno osebje (za prehrano in higieno nesamostojnih oseb), ki ga zagotavljajo neodvisne zadrage, ne more več delati preko rednega delovnega časa, na primer za spremljanje med izhodi in izleti, zaradi česar odpadajo prav dejavnosti povezane z integracijo s širšo družbeno skupnostjo.

Z novim, bolj zapletenim stanjem se sedaj sooča novi predsednik, ki pa ne bo mogel brez posluha pri občinskih upravah in na ravni avtonomne dežele FJK razvozlati vseh vozlov. Ne gre za nikakršen osladen paternalizem ali patetiko pove-

zano s čustvenim odnosom do prizadetih oseb. Slednje potrebujejo upravne in operativne rešitve, ki se nato odsevajo v njihovem vsakdanu. Na primer: zakaj naj bi CISI pri prenovi svojih stavb ali pri pravnih sporih kril stroške zasebnih geometrov, inženirjev, odvetnikov in drugih izvedencev, ko bi lahko to opravili tehnični in pravni uradi večjih občin med svojim rednim delovnim urnikom? Na ta način bi denar ostajal za programe. (ar)

Silvano Buttignon (spodaj) in sedež v goriškem Podturnu (desno)

BUMBACA

GORICA - Stoletnica Velika vojna ali pojedina?

Botteghijeva poziva k razpravi

V razpravo o pobudah ob stoletnici prve svetovne vojne vstopa tudi Gibanje 5 zvezd. Načelnico svetniške skupine v goriškem občinskem svetu Manuelo Botteghi je k temu spodbudil predlog deželnega zakona za zaščito in ovrednotenje vojne dediščine, ki ga je vložila skupina deželnih svetnikov. »Ugotavljamo, da se dolgoletni politiki pripravljajo na večmilijonsko pojedino s skupnim ciljem: seganjem po javnem denarju,« pravi Botteghijeva, ki se zgraža nad napovedjo, da bo ustanovljen še en svetovalni odbor, ki bo služil le »k delitvi sejnin«. »K vsemu temu je treba dodati še značilno zamudo, ki ob vsaki obletnici privede k razglasitvi izrednega stanja in posledičnemu sprejemanju odločitev brez posvetovanja. Če bi okoliščine ne bile tragične, bi bile smešne, gotovo pa so ugodne za naše vzhodne in zahodne sosede,« je prepričana Botteghijeva. Svetnica trdi, da je skrajni čas, da pustimo za sabo nacionalistično retoriko in teme, kot je »italijanstvo« Gorice, ter da skušamo turiste privabiti z zanimivejšimi vsebinami. »Iz spoštovanja do nedolžnih, ki so padli na eni in drugi strani, bi se lahko osredotočili na prave vzroke, ki so privedli do tragedije prve svetovne vojne. Gotovo je, da sta Gorica in Trst s propadom Avstro-Ogrske izgubila strateško vlogo, le-te pa gotovo ne bosta dobila nazaj z nostalgijo in italijanstvom, ampak s pogumnimi odločitvami v skladu z evropsko stvarnostjo.«

TRŽIČ - Dva obreda ob koncu ramadana

Muslimani na svojem

Nekdanji market v Ulici Primo Maggio je odkupljen - Bangladeševci so tokrat prvič uredili prostor za ženske

Muslimanska skupnost iz Laškega je ob koncu ramadana včeraj praznovala na svojem. Sveža je vest, da je tržiško združenje, ki upravlja islamski kulturni center Baitus-Salat, odkupilo poslopje nekdanje diskontne trgovine Hardi v Ulici Primo Maggio. V njem bodo uredili medrešo za študij islama, uporabljali pa ga bodo tudi kot molilnico in kulturni center ter za otroke, ki jih bodo učili jezika iz držav njihovih staršev. Denar za nakup nepremičnine na 1.840 kv. metrih površine - šlo naj bi za 500.000 evrov - so zbrali z darovi. Islamska skupnost v tržiškem mestnem okrožju - po besedah enega izmed njenih najbolj uglednih članov, nekdanjega občinskega odbornika Bou Konateja -, šteje 4.000 ljudi in potrebuje primerne prostore.

V Tržiču sta včeraj potekala dva obreda, ki v mestu nista izzvala nikakršnih napetosti. Okrog 900 ljudi je na molitev prišlo v Ulico Primo Maggio, kjer se zbirajo v glavnem Bangladeševci, ki so tokrat prvič uredili prostor za ženske, zato da so lahko, sicer nekoliko odmaknjeno, spremljale obred. Kakih tristo oseb - med njimi tudi

Tržiških obredov so se udeležili tudi otroci in ženske

BONAVENTURA

ženske in otroci - pa se je na molitvi zbralo v drugem centru, v Ulici Duca D'Aosta, kamor zahajajo priseljenci iz Senegala, Bosne, Makedonije in s Kosova. Njihov imam je med molitvijo pozval k spoštovanju vseh, začevši z ostarelimi, manjšinami in drugače mislečimi.

NOVA GORICA - Prostorska stiska in vse večje potrebe

Poravnava med mestno občino in SGP omogoča prizidek za Zdravstveni dom

V novogoriškem zdravstvenem domu se že vrsto let spopadajo s prostorsko stisko, ki so jo tudi skušali reševati na različne načine. Ena zadnjih rešitev, s projekti zanjo so prišli že zelo daleč, je bila nakup objekta davčne uprave, potem ko bi ta izvedla nameravano selitev v druge prostore. Kot kaže, pa se sedaj kaže boljše možnost: nedavno podpisana poravnava med SGP Gorica v stečajju in novogoriško mestno občino med drugim omogoča tudi gradnjo prizidka v neposredni bližini zdravstvenega doma, kar bi bila po mnenju direktorja Marjana Pintarja za ta javni zavod najboljša rešitev.

V novogoriškem Zdravstvenem domu že vrsto let opozarjajo na vse bolj izrazito prostorsko stisko. Ta je najbolj očitna

pri ambulantni za fizioterapijo, ki sicer sodobno opremljena deluje v pretesnih kletnih prostorih sedanjega Zdravstvenega doma, eno splošno ambulanto imajo v spodnjem delu Doma upokoencev, nekaj ambulant znotraj objekta Zdravstvenega doma deluje v pretesnih prostorih, potrebovali bi ustreznejšo predavalnico, pa tudi mesto se širi in razvija, zato bi potrebovali dodatne ambulante. Za normalno delovanje bi novogoriški Zdravstveni dom potreboval še dodatnih 1.500 kv. metrov prostora. Rešitev se je sprva kazala v nakupu objekta Davčne uprave, a sedaj se je pokazala možnost dozidave prizidka k obstoječemu objektu Zdravstvenega doma, »kar je bila pravzaprav vseskozi naša prva izbira,« pravi Pin-

tar. Če bo šlo vse po sreči, bi prizidek zrasel na mestu, kjer so sedaj garaže za reševalna vozila. V novem prizidku bi uredili podzemno garažo z vsemi parkirišči, nad zemljo pa dvignili objekt.

»Kaj bi nas danes lahko prepričalo, da bi morda eventualno vztrajali pri nakupu objekta Davčne uprave? Morda bistveno znižana cena,« pojasnjuje Pintar. Nakup objekta Davčne uprave bi veljal 1,8 milijona evrov, denar zanj ima Zdravstveni dom prihranjen. Po ocenah strokovnjakov bi potem obnova prostorov znašala po 1.000 evrov na kv. meter, kar pomeni med 2 in 2,5 milijona evrov, vključno z opremo. Tudi ta denar bi v ustanovi zagotovili sami. »Mislim pa, da za ceno, za katero smo se tedaj pogo-

varjali, ne bi več kupili, ker menim, da je boljše rešitev novogradnja,« dodaja sogovornik. Po njegovem mnenju bi bila z vidika gradnje pot za novogradnjo lažja. V prvem primeru bi startali z objektom, ki je že zasnovan, kjer bi se morali držati obstoječih gabaritov, zasnovane stavbe. »Ko pa začnete zasnovati stavbo na listu papirja, imate skoraj popolno svobodo, možnosti za projektiranje so lažje. Je pa res tudi tisti objekt dobro zasnovan, ker je grajen na stebrni konstrukciji, ki znotraj omogoča prilaganje s pomočjo notranjih sten. Skratka, lokacija za Zdravstvenim domom je boljše in možnosti, da bi dobili objekt, ki bi ustrejal našim potrebam, so večje,« se nadeja direktor Pintar. (km)

FOTOGRAFIJA - Graphiti in Skupina 75

Goriški avtorji v najbolj prestižni poreški palači

V palači Zuccato v središču Poreča so pred kratkim odprli fotografsko razstavo, ki jo je postavilo pet goriških avtorjev, od katerih so kar štiri člani slovenskega fotokluba Skupina 75. Pobuda za prikaz umetniških fotografij v enem najbolj znanih istrskih turističnih krajev je dala goriško združenje Graphiti, ki s to razstavo utrjuje renome, ki ga že več klet pridobiva v kulturnih krogih na območju Alpe-Jadrana. Z raznimi pobudami se združenje Graphiti pojavlja že od leta 1997 in je navezalo plodno sodelovanje s kraji Grave in Chianti, Lienz, Cellovec in seveda Nova Gorica. Pred nedavnim je združenje z razstavo »Obiettivo Divina commedia« sodelovalo pri odprtju sedeža Italijanskega inštituta za kulturo v Ljubljani.

Projekt »Oltre lo scatto - Preko škljoca« je zagledal luč sveta lansko jesen z razstavo v palači Attems Petzenstein v Gorici, selitev razstave v Poreč pa je predstavljal prvo odmevnejšo kulturno prireditve po vstopu Hrvaške v EU. Odprtja v istrskem mestecu se je udeležila poreška podžupanja Nadija Štifanić Dobrilović, ki je v svojem pozdravnem nagovoru poudarila, da je bila pobuda goriških fotografov dobrodošla, njihova dela pa so našla mesto v najbolj prestižni pa-

Z odprtja razstave

lači v mestu. Prisotna sta še bila ravnatelj galerije, Sebastijan Vojvoda, in odbornik za kulturo pri goriški pokrajini, Federico Portelli.

Posnetke goriških avtorjev so razvrstili v treh nadstropjih palače Zuccato na Trgu Matije Gubca. Nedvomno si jih bodo ogledali številni turisti, ki preživljajo počitnice v Poreču. S svojimi fotografijami so prisotni Giuseppina Mastrovito,

ki je tudi predsednica združenja Graphiti, dalje Loredana Princič, Mariano Di Clemente, Paul David Redfern in Enzo Tedeschi; zadnji štiri so člani fotokluba Skupina 75. Svoja dela so uresničili z različnimi tehnikami, ki se naslanjajo na analogno in digitalno fotografijo, veliko je tudi eksperimentiranja tako s fotokamero kot med delom v temnici. Razstava bo odprta do 24. avgusta. (vip)

RONKE Praznik zavetnika in pobratenih

Letošnji praznik pobratenih občin Ronke, Metlika in Wagnera bo jutri v Ronkah. Tokratno srečanje s prijatelji iz Slovenije in Avstrije bo sovpadalo s praznovanjem vaškega zavetnika sv. Lovrenca. Ob 10. uri bo v cerkvi sv. Lovrenca maša, ki jo bo daroval metliški župnik Jože Pibernik. Sledilo bo praznično druženje s kulturnim programom na prireditvenem prizorišču v ronškem zaselku Soleschiano.

Gostiteljica je ronška občina, ki z Wagnero in Metliko prijateljuje že celih petinštirideset let. Na jutrišnjem praznovanju so napovedani tudi predstavniki občine Godollo na Madžarskem, s katero so Ronke navezale prijateljske stike leta 2008. V okviru kulturnih izmenjav z Metliko bo 14. avgusta glasbena skupina Costumi Bisachi nastopila v Beli krajini, med prireditvijo Agosto ronchese pa bo na ogled razstava fotografij, ki so jih posneli mladi iz Ronk, Metlike in Wagnera. Pobratenje med Ronkami in Metliko ima zgodovinsko utemeljitev: med drugo svetovno vojno je bila v belokranjski občini ustanovljena garibalbinska brigada Fontanot, v vrstah katere so se borili fantje iz Laškega.

Predsednik proti letalom F35

V Avianu bodo danes obeležili obletnico eksplozije atomske bombe v Nagasaki. Komemoracije se bo udeležil predsednik goriške pokrajine, Enrico Gherghe, ki bo priložnost izkoristil zato, da bi ponovno izrazil nasprotovanje nakupu bombnikov F35, ki ga načrtuje italijanska vlada.

Nocoj zvezde in vino

V Števerjanu bo drevi potekala pobuda »Čaše pod zvezdami«, ki jo občinska uprava prireja v sodelovanju z Vinoteko Briški griči. Pokušnja vin na obnovljenem Trgu Svobode se bo začela ob 20. uri, sodelovale bodo kmetije Draga, Humar, Gradišciutta, Ivan Vogrič, Korsič, Muzic, Paraschos, Simon Komjanc, Skok in Franco Terpin, ob vinih pa bodo obiskovalcem na voljo tudi cvrti kalamari. Sorodna pobuda »Zvezdni utrinki v kozarcu« bo ob 21. uri na gradu Kromberk.

Danes šagra v Podturnu

Drevi ob 19. uri se bo uradno začela tradicionalna šagra v goriškem Podturnu, ki bo do nedelje, 18. avgusta, ponujala glasbo, tombolo in še marsikaj.

Gostja in film v Novi Gorici

Na prizorišču Letnega kina za mestno hišo v Novi Gorici se bo drevi ob 21. uri s publiko srečala Lorena Pavlič, direktorica festivala Kino Otok. Sledil bo ogled filma »Ime mi je Li« režiserja Andrea Segreta; vstop bo prost.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

Kino

GORICA
KINEMAX: zaprt do 19. avgusta.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 20.15 - 22.15 »Se sposti un posto a tavola«.
Dvorana 2: 19.50 - 22.10 »Wolverine - L'Immortale«.
Dvorana 3: 20.15 - 22.15 »La notte del giudizio«.
Dvorana 4: 20.00 - 22.10 »Now you see me - I maghi del crimine«.
Dvorana 5: 19.50 - 22.10 »Drift - calca l'onda«.

Koncerti

»SOUND OF WAVES FESTIVAL« na plaži »Costa Azzurra« v Gradežu: 11. avgusta ob 19. uri »First Class«, vstop prost; 15. avgusta ob 21. uri »The Birthday Party«, vstop prost; 18. avgusta ob 19. uri »Sunset Sunday«, vstop prost; 25. avgusta ob 19. uri »Closing Party«, vstop prost; več na www.soundofwaves.it.

FESTIVAL GLASBE SVETA 2013 na odru pred gradom Kromberk ob 21. uri: v torek, 13. avgusta, nastop nabrežinske godbe na pihala in harmonikarja Marka Hatlaka; v okviru festivala bo od 19. ure tržnica goriških dobrot, kjer bodo vinarji, sirarji, čebelarji, zeliščarji, oljarji in drugi predstavljali svoje pridelke in izdelke.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je bil razpisan izredni tečaj za pridobitev usposobljenosti za poučevanje, ki velja tudi za slovenske in dvojezične slovensko-italijanske šole. Vse potrebne informacije (pogoji za udeležbo, način prijave, roki itd.) so dostopne na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it) in sicer v odloku št. 58/2013 (objavljenem 31. julija 2013) ter v okrožnici z dne 2. avgusta 2013 (objavljene 5. avgusta 2013). Za prijavo se morajo kandidati obvezno poslužiti digitalnega postopka POLIS. Rok prijave nepreklicno zapade 29. avgusta.

SLOVIK - poletne dejavnosti za dijake od 26. avgusta dalje - »trening« pred začetkom novega šolskega leta: slovenščina, angleščina in matematika, po izbiri še latinščina, grščina ali nemščina. Program in prijavnica sta na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene prijavnice zbirajo na naslovu info@slovik.org do 15. avgusta; informacije: info@slovik.org ali tel. 0481-530412 (torek-četrek 10.00-12.00).

SLOVIK - razpis in prijavnica za programe 2013-2014, namenjene dijakom in študentom, sta objavljena na spletni strani www.slovik.org. Izpolnjene pri-

javnice zbirajo na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Informacije: info@slovik.org, tel. 0481-530412 (torek-četrek 10.00-12.00).

Izleti

ZDRUŽENJE TEMPO LIBERO COOP CONSUMATORI NORDEST prireja ob 100-letnici opere v Veroni in ob 200-letnici rojstva Giuseppeja Verdija izlet v Verono 24. avgusta za ogled opere »Aida«; informacije in vpisovanje v veleblagovnicah Coop Consumatori Nordest ali po tel. 335-7835183 do zasedbe mest.

Obvestila

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da je zaprta zaradi dopusta do 16. avgusta. Od 19. do 31. avgusta bo odprta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka 8.00-16.00.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo avgusta vsi občinski uradi v popoldanskih urah zaprti.

POKRAJINSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI v Hiši filma na Travniku v Gorici je zaprta do 25. avgusta.

BREZPLAČNA AVTOBUSNA POVEZAVA OVERNIGHT poteka vsako soboto od 13. julija do 10. avgusta ter 15. avgusta; povezovala bo Gorico in Tržič z Gradežem; več na www.aprtgorizia.it/it/13852/Overnight.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo sedež na Korzu Verdi 51 zaprt zaradi počitnic do 31. avgusta. Za morebitne informacije kličite po tel. 0481-532092 (ED), 0481-20642 (ET) ali 349-4042060 (EL).

KMEČKA ZVEZA obvešča, da bo urad v Gorici zaprt zaradi dopusta do 16. avgusta.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta od 12. do 23. avgusta.

URAD KROŽKA KRUT v Gorici je odprt vsak torek od 9. do 12. ure.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo urad v Gorici odprt do 6. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprt bo med 12. in 16. avgustom.

OBČINSKA KNJIŽNICA v Sovodnjah bo zaprta do 15. avgusta.

SCGV EMIL KOMEL obvešča, da bo šola zaprta za dopust do 18. avgusta. Tajništvo bo na sedežu v Gorici odprto od 19. avgusta od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, ga bo urad zaprt zaradi dopusta do vključno 26. avgusta.

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ obvešča, da bosta urada v Trstu in Gorici zaprta za dopust do 25. avgusta.

AŠZ MLADOST IN ZŠDI organizirata nogometni kamp za deklice in dečke od 5. do 14. leta starosti od ponedeljka, 19., do vključno sobote, 24. avgusta, na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vodili ga bodo slovensko govoreči trenerji za nogometaše in vratarje! Vpisovanje in informacije: tel. 339-3853924 ali erimic65@tiscali.it (Emanuela).

Prireditve

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja »Piknik de Feragošto« v četrtek, 15. avgusta, ob 12.30 na društvenem sedežu na Palkišču. Praznik je primeren za vse starosti, na programu ljudske igre za otroke in odrasle (ciljanje s fračami, tek z vrečami, vlečenje vrvi, tekmovanje s samokolnico, idr). Udeleženci bodo imeli na voljo pijačo in jedi na žaru; prijave in informacije po tel. 338-3176605 (Katiuša).

LAGUNAMOVIES 2013 bo v Gradežu do 12. avgusta: danes, 9. avgusta, ob 18. uri v starem pristanišču plovba z motornim čolnom, degustacije in govor o Jadranskem morju med dvema vojnima, vodil bo zgodovinar Fabio Todero, gostje večera bosta igralka Adriano Giraldi in Maurizio Zacchigna ter pilot Valter Basiola s svojim vodnim letalom; v soboto, 10. avgusta, ob 21. uri na nabrežju Nazario Sauro rock glasba in srečanje z astrologom Marcom Pesatorijem, vodil bo novinar Gian Paolo Pole-

GORIŠKO TAJNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

bo od 12. do 17. avgusta 2013

ZAPRTO

Tržaško tajništvo: tel. 040-7786300

sini; v nedeljo, 11. avgusta, ob 21. uri na nabrežju Nazario Sauro projekcija filma »Arriba siempre arriba: Il mito di Geo Chavez« in koncert Giorgia Contea; več na lagunamovies.com.

»ONDE MEDITERRANEE« V TRŽIČU: v soboto, 10. avgusta, ob 18.30 v Marini Julii ples z glasbo v živo; več na www.ondemediterranee.it.

SUMMER PARTY V KANALU: v soboto, 10. avgusta, od 8. ure dalje dj glasba, nastopajo Ele7en, Max Sebastien, Secret Disco in Chusta B.; vstop prost.

ZDRUŽENJE AHAV prireja v soboto, 10. avgusta, ob 20.15 v parku Basaglia v Gorici »Gong pod zvezdami«, sprostilne vaje bo vodil Gianni de Simoi; udeleženci naj prinesejo s seboj telovadno blazino, plahto, svetilko, zaščito pred komarji in steklenico vode.

VELIKI BAZAR V PARKU BASAGLIA v Gorici bo v nedeljo, 11. avgusta, med 17.30 in 22. uro. Tržnica bo priložnost za izmenjavo predmetov in idej.

KAJAK KLUB ŠILEC IN KAJAK KLUB SOŠKE ELEKTRARNE prirejata »28. Soško regato 2013«: v nedeljo, 1. septembra, ob 11. uri pri čolnarni Kajak kluba Soške elektrarne v Solkanu (pod elektrarno) start regate. Prijave do dneva prireditve pred startom od 9. ure dalje; informacije in rezervacije gumenjakov po tel. 393-1321582 (Robert Makuc) ali od 26. avgusta dalje po tel. 0481-33029 (ZŠSDI).

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Claudia Gretti por. Markic (iz kapele glavnega pokopališča) v cerkvi v Podturnu in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 9.30, Bruno Lorenzon (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Valeriana in na pokopališču.

Primorski
dnevnik

TMEDIA

OGLAŠEVALSKA AGENCIJA TMEDIA - GORICA, ul. Malta, 6
sporoča, da bo od 12.8. do 18.8.2013
urad v Gorici zaprt.

Brezplačna št.
800.912.775

Web: www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

Osmrtnice, zahvale, sožalja, čestitke in oglase v okvirčku, oglasi društev in organizacij v okvirčku ter malih oglasov (proti plačilu)

sprejemamo le po telefonu ali elektronski pošti, s sledečim urnikom:
od torika do petka od 10.00 do 14.00

Naročila morajo imeti priložene naslednje podatke: ime, priimek, naslov, telefonsko številko plačnika, davčno številko naslovnika, na katerega bo izstavljen račun.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Udinese v Trstu nadigral hercegovski Široki Brijeg

V ospredju so bili navijači

TRST - Sam končni izid včerajšnje tekme med Udinesejem in Širokim Brijegom ni bil velikega pomena; vladalo je večje zanimanje o tem, kako bo Trst sprejel Videmčane. Kot znano stadion Friuli prenavljajo in še nekaj časa ne bo na razpolago, zato je Udinese iskal nov »časni dom«. V poletnih mesecih je kmalu prišlo do dogovora, tudi po zašluzi dobrih odnosov uprav na osi Videm-Trst: hitro so stekla prenovitvena dela na Roccu, ki je tako le lahko gostil tekmo evropske lige.

Včeraj sta bili za navijače odprti le osrednji tribuni, na katerih se je kljub izredni vročini in dopustniškemu obdobju zbralo nekaj tisoč navijačev Udineseja. Najbolj vroči navijači so kar nekajkrat vzklikali proti Trstu, a treba priznati, da je z osrednje tribune le prišlo do neodobranja ob skandiranju takih gesel.

Nagrada si zasluži tudi okroglih 25 navijačev Širokega Brijega, ki so si nprtili dolgo pot iz Hercegovine. Tekmi je skupinica sledila »zgoraj brez« (deklet ni bilo med njimi) in poldruge uro neprekinjeno prepevala. Nepoznavalec sedanje BiH bi se verjetno spraševal, zakaj so navijači izobesili le dve zastavi: hrvaško s šahovnico in zastavo Vatikan. Le dokaz več, da je za nekatere v mnogih pogledih BiH država, ki obstaja le na zemljevidu: tako z narodnostnega kot z verskega vidika.

Uvrstitev v naslednji krog je bila za Udinese že na varnem po prvi tekmi v gosteh. Proti Širokem Brijegu – iz istoimenskega mesta v hrvaškem delu Hercegovine, četudi so prvo tekmo odigrali v Zenici – je Guidolinovo moštvo pred tednom dni slavilo s 3:1, vendar trener črno-belih je želel izkoristiti odlično priložnost za uigravanje svojega moštva in zaupal standardni enajsterici. Dvakratni prvaki BiH – zadnjič v lanskem sezoni – so se s požrtvovalno igro le upirali Udineseju, a kaj več ni so zmogli, saj je bila razlika med ekipama precejšnja že s tehničnega vidika. Udinese si je nabiral priložnosti skorajda iz minute v minuto, tako da ni nikogar presenetilo, da je bilo potrebno čakati le devet minut za prvi gol črno-

belih. Gol je dosegel nihče drug kot Di Natale, a veliko zaslugo nosi Muriel, ki je preigral dva igralca in nato podal kapetanu. Guidolin se je najbrž v tistem trenutku na klopi posmejal. S tako napadalno dvojico bo najbrž Udinese znova odigral pomembno vlogo v prihajajoči sezoni. Na noge pa je navijače spravil še Lazzari, ki je v drugem polčasu za 2:0 zadel s strelom s svoje polovice igrišča. Za končni 4:0 sta poskrbela Basta in Vydra.

Na današnjem žrebu bo Udinese dobil nasprotnika za naslednji krog, prav tako je napredovala Rijeka Matjaža Keka, Červeni zvezdi Slaviše Stojanoviča pa ni uspelo. (I.F.)

Udinese - Široki Brijeg 4:0 (1:0)

Strelci: 9. min Di Natale, 82. Lazzari, 86. Basta, 48. Vydra.

NOGOMET - Triestina v D-ligi v skupini C

Deset derbijev, znane tudi cene abonmajev

TRST - Odkar je bilo tržaško moštvo tudi uradno vključeno v D-ligo se treninji in pripravljalne tekme v taboru Triestine nadaljujejo s še večjo vnemo (v sredo se je z zmago z 9:1 proti Piranu zaključilo pripravljalo obdobje na slovenski obali, točneje v Portorožu). Triestina bo igrala v skupini C z ekipami iz FJK (skupno šest ekip), Veneta (devet ekip) in Tridentinskega - Južne Tirolske (tri ekipe). Tržačani bodo igrali kar deset deželnih derbijev proti Pordenonu, Sacileseju, Sanvitesiju, Tamaiu in Ufm-ju. Zlasti tekma proti Pordenonu naj bi bila po začetnih napovedih najzahtevnejša, saj so črnozelni med najresnejšimi kandidati za napredovanje, ki jim je letos za las spodletelo.

D-LIGA, SKUPINA C: v skupino C je nogometna zveza za D-ligaše vključila sledeče ekipe: Dro, Este, Fersina, Giorgione, Marano, Mezzocorona, Montebelluna, Pordenone, Sacilese, San Paolo Padova, Sanvitesse, Tamai, Triestina, Trissino, Ufm Tržič,

Union Ripa, Vittorio Falmecc. Jutri, ko bodo sestavili koledar sezone 2013/2014, bo Triestina izvedla za prvega nasprotnika, medtem ko je prvi uradni nastop že znan; to se pravi 18. avgusta, ko se bosta v prvem krogu italijanskega pokala za D-ligaše pomerila Triestina in Ufm. Prvega septembra bo na sporedu še prvi prvenstveni nastop.

ABONMAJI ZA SEZONO 2013-2014: Včeraj je tržaško društvo sporočilo tudi cene abonmajev za novo sezono. Za ogled vseh tekem prvenstva D-lige so cene sledeče: stranska tribuna Furlan 80 €, osrednja tribuna 150 €, vip tribuna (v ceno vključena parkirišče in prigrizek) 300 €. Za mlajše od 12 let in invalide (nad 75% invalidnosti) je cena abonmaja 10 €, mladi med 13 in 18 let pa imajo 50-odstotni popust. Cene vstopnic: stranska tribuna 12 €, osrednja tribuna 8 €, vip tribuna (v ceno vključena parkirišče in prigrizek) 30 €. Za invalide in mlade pod 12 let 3 €, mladi med 13 in 18 let 50-odstotni popust. (I.F.)

VESLANJE - SP Naponi na morju kot pri gorskem teku

TRST - Na svetovnem prvenstvu v veslanju na morju (coastal rowing) bo nastopila tudi enajstčlanska posadka italijanskih veslačev, ki so povečini člani tržaških klubov Adrie, Marine Mercantile in Saturnie, ki ima v tej vrstvi najbogatejšo zgodovino. Tekmovalce, ki se bodo pomerili od 15. do 19. avgusta v Helsingborgu na Švedskem so včeraj predstavili v tržaški trgovini Wind. Glede na to, da so italijanske posadke na SP že od prve izvedbe prvenstva leta 2007 osvojile kar nekaj kolajn, tržaška odprava ne skriva visokih ambicij. Veslanje na morju, je poudaril vodja odprave Spartaco Barbo, je novejša disciplina, v kateri pride v poštev predvsem vzdržljivost, saj se morajo veslači boriti tudi z morskimi tokom, vetrom in mrzom, biti pa morajo tudi vztrajni. Veslanje na morju je primerjal z gorskim tekom. Ekipo sestavljajo Parma, Forcellini, Tedesco, Duchich, Mansutti, Ferrarese, Gioia, A. in P. Milos, Donat, Marini. (V.S.)

KOŠARKA - NBA Beno Udrih za leto dni v New Yorku

NEW YORK - Beno Udrih bo, po poročanju Gazzette dello sport, v naslednji sezoni igral pri New York Knicksih. 31-letni Savinčan je podpisal enoletno pogodbo in sprejel veteranski minimum, 1,27 milijona dolarjev.

PRIPRAVLJALNA TEKMA - Italijanska košarkarska reprezentanca je na pokalu Trentino basket cup premagala tudi Izrael (67:64).

TUDI KAPETAN - Kapetan makedonske košarkarske reprezentance Pero Antić je od svojega novega moštva Atlanta Hawks (NBA) dobil dovoljenje, da nastopi na EP.

ŠE ENA OKPREPITEV - Olimpia Milano EA7 je dopolnila ekipo še z Američanom Curtisom Jerrellsem, 26 let, bivšim igralcem Partizana, Fenerbahčēja in Beşiktaša.

KOLESTARSTVO - Od včeraj so v prodaji vstopnice za svetovno prvenstvo v kolesarstvu, ki bo v Toskani od 22. do 29. septembra.

NOGOMET - Nogometaši Reala so v finalu Pokala prvakov v Miamiu s 3:1 premagali Chelsea, ki ga vodi njihov nekdanji trener Jose Mourinho. Dva od treh golov je za Špance dosegel Cristiano Ronaldo.

VRAČA SE V REPREZANTANCO - Nogometaš Eric Abidal ponovno oblekel dres francoske reprezentance, ki bo 14. avgusta igrala prijateljsko tekmo proti Belgiji. Abidal je preстал že drugo operacijo žolča.

B-LIGA - Prvenstvo nogometne B-lige bo otvorila tekma med Reggino in Barijem v petek, 23. avgusta ob 20.30.

PRITOŽIL SE JE - Igralec bejzbola Alex Rodriguez se je pričakovano pritožil na kazen 211 tekem neigranja v Ligi MLB, ki so mu jo dosodili zaradi večletne zlorabe dopinga. Ker bodo o pritožbi razsodili šele po koncu sezone, lahko Rodriguez nadaljuje igranje.

EUROBASKET 2013 - EuroBasket 2013 Magazin, uradno glasilo evropskega prvenstva v košarki v Sloveniji, in uradni program prvenstva bo odslej na voljo tudi na mobilnih telefonih in tablicah preko mobilne aplikacije Trafika. Magazin je brezplačen.

ATLETIKA - Še dva dni do začetka svetovnega prvenstva v Moskvi

Kje so metri, centimetri in sekunde?

Vsak svetovni rekord je nekaj izrednega. V kateremkoli športu. Pri atletiki še posebno, ker gre v dobri meri za športne akte sila podobne gibom iz vsakdanjega življenja.

S hitrim tekom je Afričan ubežal levu, primerno zalučano kopje je zadelo srnjaka in družini metalca zagotovilo hrano, dolg skok ti je omogočal prehod deročega potoka. Atletski program se je z leti napolnil še s panogami, ki odstopajo od naravne zakladnice človeških spretnosti. Podlegel je tržnim zakonitostim, ki terjajo vedno več blišča.

Na vseh velikih tekmovanjih v pisanih ali televizijskih sporočilih nastopajo podatki o rekordih. O svetovni znamki (WR = world record) ali o najboljšem izidu doseženem na slični prireditvi (CR = championship record). Izidi označeni s CR ne pomenijo ničesar, novih z oznako WR pa je vedno manj.

V ženski konkurenci je najstarejši iz leta 1983 (!), v moški sta dva iz leta 1986 (!). Čehinja Jarmila Kratochvilova je 26. julija 1983 800 metrov pretekla v 1:53,28, Jürgen Schult je 6. junija 1986 disk zagnal do 74,08 m. Medtem sta slovit Carl Lewis in Mike Powell kot peresi letela skoraj do 9 metrov, pokojna Florence Griffith je osmeševala konkurenco, sovjetska trojka je kladiva metala več me-

trov dlje kot vsi ostali, Bubka je skakal višje in višje, dekleta iz vzhodne Nemčije niso nikoli pokazala najmanjše slabosti, ko je šlo za teke na srednjih razdaljah. Da ne bo sumov o pristranskosti! Kako je mogoče, da so italijanski tekači in tekačice pobirali vse, kar se je dalo v tekih na dolge proge? (In ne samo v atletiki) V zgodovinskem sporočilu pa je vsa zadeva zavita v meglo. Nihče ne objavi seznama farmacevtskih preparatov in njihovih učinkov, ki niso bili na črnem seznamu takega in takega leta. V nacionalnih krogih se vsakdo otepa lastne krivde in jo zvrtača na »DDR« (vzhodna Nemčija), ki je ni več in nekoliko manj na Sovjetsko zvezo, ki je le delno prisotna pod obličjem Rusije. Italijani nikoli ne izpostavljajo »tovarne« kolajn z idejnim sedežem na univerzi v Ferrari. Raziskovalna os mešetarjenja je bila skoraj gotovo na relaciji ZDA-Italija, aplikacije pa so koristili številni drugi.

Je seveda res, da so formalno vsi rekorderji prestali svoj protidopinjski test in bili označeni kot čisti. Kaj pa je bilo tedaj dovoljenega in kaj ne, pa bo zaenkrat ostalo skrito. Morda bodo vse odkrili športni arheologi, ko pokroviteljev ali krivcev ne bo več.

Posebno pri ženskah je nekaj kričečih primerov. Ob že omenjeni tekmovalni sposobnosti

deklet iz pokojne DDR, izstopata dva kitajska rezultata, ki sta največji »bluff« moderne atletike. Dosežena sta bila na državnem prvenstvu, kjer so še številne druge tekačice tekle pod prejšnjimi znamkami. Vedno arogantnejši Kitajci so vsakič zavrnilo možnost točnejše raziskave o dosežkih iz leta 1993. Tančica skrivnostnosti štiti tudi čase Florence Griffith in sedmerboje njene sorodnice Jackie Joyner. Med televizijskimi komentarji (tako italijanskimi kot slovenskimi) pride večkrat v ospredje troskok, ki je za obe državi uspešna panoga. Gre za blagohotno obujanje hladne vojne. Za Ukrajinko Ineso Kravec se izpostavlja, da njen rezultat »prihaja iz drugih časov«. Za Britanca Edwardsa pa se te »druge čase« ne omenja in se poudarja pripadnost strogi protestantski verski ločini, redno prebiranje biblije itd. Davnega leta 1986 je pisec v Ljubljani v živo videl svetovni rekord Jordanke Donkove na 100 m ovire (tedaj 12"28). Tekočica se tisti dan ... ni obrila.

Predlogov, da bi se v svetu atletike celotno ozadje razčistilo, je bilo veliko. Prehod v novo tisočletje je bila na primer priložnost, da se pod prejšnjim postavi črta in se začne na novo z vedno bolj strogimi nadzornimi pogoji.

Poguma za nekaj novega pa ni bilo, ker se veliki bojijo, da bi bilo (čeprav za nazaj) očrtno njihovo ime. Važno vlogo pa igrajo tudi veliki pokrovitelji, predvsem izdelovalci opreme, ki jim ni vseeno, če njihov adut v daljnjo skače 7,70 ali 8,40 m! Že pa je nastopil tudi nov doping v obliki »lova na sužnje«. Tako so bogate petrolejske monarhije postale veselile. Kenijec z imenom Kiptech postane Abu Haled in si ob vseh nagradah prisluži še doživljensko rento po tisoč in več dolarjev na mesec. Mojstrica je postala tudi Turčija, ki od bank močno podpirano gospodarstvo krepi še z novčenjem atletov na črni celini in na Kavkazu. Poroka Kubanke z Italijanom ali nemško državljanstvo za fanta iz Zimbabweja sta resnično kar nedolžni zadevi.

Bruno Križman

STROŽJE KAZNI - Mednarodna atletska zveza (IAAF) je na kongresu v Moskvi sprejela predlog o ponovni uvedbi štiriletnih prepovedi nastopanja v primeru resnejšega prvega dopinškega prekrška. Predlog za daljše kazni je podala Svetovna protidopinjska agencija (Wada) in bo v atletiki začel veljati v začetku leta 2015. Doslej so bile v navadi dveletne prepovedi.

JADRANJE - 470 Jadralca Čupe v zlati skupini na 36. mestu

Na svetovnem prvenstvu v olimpijskem razredu 470 v La Rochellu jadralka Čupe pred zadnjim dnevom finalnih regat zaseda 36. mesto. V zlati skupini – med 39 najboljšimi posadkami – sta včeraj zaključila tri regate na repu flote: dvakrat sta bila 31., enkrat pa 37., tako da uvrstitve nista uspela izboljšati. Jadralca Čupe, ki v La Rochellu zastopata barve italijanske reprezentance, sta pred zadnjima dvema plovoma najboljša italijanska posadka. Starosta Zandona' in De Felice sta 38. Po šestih finalnih regatah vodita Francoza Pierre Leboucher in Nicolas Le Berre, druga sta Avstralcja Mat Belcher in Will Ryan, tretja pa Britanca Luke Patience in Joe Glanfield.

Slovenski jadralki v razredu 470 Tina Mrak in Veronika Macarol sta tudi po drugem dnevu finalnih plovov na svetovnem prvenstvu v La Rochellu na tretjem mestu. Včeraj sta bili 12. in 3. v zlati skupini. Danes bosta na vrsti še dva plova, jutri pa se bodo najboljši borili za kolajne.

420 - Jadralki Sirene in SVBG Carolita Omari in Francesca Russo Cirillo po predzadnjem dnevu regat še vedno vodita na prvenstvu Eurosaf, različici mladinskega evropskega prvenstva. Po 12 plovih sta zbrali 16 točk, pred drugouvrščenima Di Vettimo in Barbi (Ita) sta zbrali že 9 točk prednosti.

KOŠARKA - Intervju s trenerjem Bora Radenske Deanom Oberdanom

Bodimo Evropejci

Dean Oberdan je lani uspešno vodil ekipo Jadrana U19 elite, ki si je priborila nastop na državnem finalu

KROMA

Med novinci na klopek članskih ekip bo letos tudi Dean Oberdan. Dolgoletni steber Jadranske članske ekipe – tam je igral 21 let – se v vlogi trenerja vrača v matično društvo KK Bor, kjer je odigral vsa mladinska prvenstva. Za 40-letnika (rojstni dan praznuje 3. septembra) bo to prva izkušnja na klopi članske ekipe. Doslej je trenerske izkušnje nabiral v mladinskih ekipah, kjer je višek dosegel lani, ko je ekipo U19 ponesel na državno finale.

Že pred časom smo objavili novico o vašem prihodu k Boru, kjer boste vodili člansko ekipo v deželni C-ligi. Kdaj vas je odbor poklical?

Pred kakimi tremi tedni. Poleti sem prejel nekaj ponudb, ta pa me je najbolj pritegnila. Pri Boru so mi najbrž ponudili treniranje v deželni C-ligi, drugje pa bi vodil ekipe v niž-

jih ligah. Rade volje sem sprejel tudi zato, ker me je privabilo slovensko društvo.

Ali boste torej opustili treniranje mladincev U19 Jadrana, s katerimi ste lani dosegli državni finale?

Ne vem. Če bo ekipa, bi rad tam nadaljeval.

Ali vas preskok med člane kaj straši?

Ne, ničesar se ne bojim. Mislim, da so me borovci poklicali tudi zaradi naših z U19, pa tudi zato, ker sem ambiciozen.

Delo z mlajšimi je se najbrž razlikuje od dela s člani. Kje vidite največ težav?

Precej razlike je med mlajšimi mladinskimi selekcijami in člani, preskok od igralcev U19 k članom pa ni velik. Devetnajstletniki bi namreč morali že igrati v članskih ekipah.

Kdo bo sestavljal ekipo?

Večina igralcev, ki so lani igrali, ostajajo zvesti Boru Radenski. Skušali bomo vključiti čim več mladih, saj zanje ni treba odšteti odškodnine.

Ali pridejo v poštev tudi igralci, ki so lani igrali pri Jadranu v ekipi U19?

Nekatere igralce bi lahko res že vključili v deželno C-ligo, vendar se moramo o tem še pogovoriti. Upam vsekakor, da se nam bosta pridružila dva igralca lanske garniture.

Kakšno ekipo pa bi radi vodili?

Sem novinec, zato bi bilo najbolje, ko bi imel čim boljšo ekipo. To bi mi omogočilo, da bi dosegli dober rezultat. Cilji skratka bodo odvisni od sestave igralskega kadra.

Katero igro boste predvajali?

Želel bi ekipo, ki teče, igra hitro in agresivno, kar pa seveda zahteva zelo dobro kondicijsko pripravljenost, srce, .. Bomo videli, če bom svojo željo uspel uresničiti.

Vračate pa se k svojemu, matičnemu klubu. Kakšni so občutki?

Tako je, tam sem sicer igral samo v mladinskih ekipah, 21 let pa sem bil Borov nasprotnik. V teh letih sem kot jadranevec večkrat igral proti Boru, prevladovala pa je zdrava in športna tekmovalnost.

Ali boste torej jadranevec pri Boru, ne pa borovec doma?

V slovenskih športnih društvih bi morali biti Evropejci. Časi silijo v združevanje.

Veronika Sossa

Pri Juventini še novosti

Štanderška Juventina je dopolnila ekipo še s štirimi igralci: v napadu bo v novi sezoni igral tudi Fulvio Concion (1984), še pred tem pa sta se moštvo pridružila Matteo Palermo in Enrico Giolo. Na sredini bo igral še David Ghirardo (1983), mesto manjkajočega mladincev pa je zapolnil Filip Vokovič (1995).

Lisa Ridolfi 138. v Evropi

Evropska namiznoteniška zveza ETTU je objavila avgustovsko lestvico. Nabrežinka Lisa Ridolfi je med Italijankami četrta najboljša. Zaseda 138. mesto, na svetovni lestvici pa je 335., kar je 21 mest nižje kot aprila. Nazadovanje je tudi posledica nenastopanja: Ridolfijeva je namreč v mednarodni konkurenci zadnjič nastopila januarja. Najvišje uvrščena v Evropi je Monfardinijeva na 36. mestu, Stefanova je 43., Vivarellijeva pa 115.

Krasovke od 6. oktobra

Namiznoteniška zveza je pred kratkim objavila koledarje državnih lig. Prva ekipa Krasa, ki bo nastopala v A2-ligi, je bila vključen v skupino B, kjer bodo nastopale še Alto Sebino, Libertas Siena, Alfieri di Romagna in Tramin. Prvenstvo bo se bo začelo 6. oktobra v Zgoniku, ko bodo ekipe odigrale tri kroge. Četrti in peti krog bo na sporedu 9. novembra, povratna srečanja pa bodo 10. novembra in 9. februarja. Kras v B-ligi pa bo nastopal v skupini A z Sarneolo, Morisejem Duemila, Duomofolgorejem, Sistiano in Gemono. Prvenstvo bodo krasovke začele prav tako 6. oktobra, ostala srečanja pa bodo 10. novembra (gostitelj ŠK Kras), 9. februarja in 23. marca.

Natečaj Primorskega dnevnika za otroke poletnih centrov in športnih kampov

poletna igralnica

Jadralni tečaj TPK Sirena

»Trenerja sta bila Jan in Erik. Najbolj sem se (Vincenzo op.a.) zabaval s prijateljem Giovanniem, ker se poznava že iz šolskih klopi in sva bila vedno skupaj na jadrnici, jaz (Axel op.a.) pa z Luko, ker sva igrala nogomet.« Vincenzo, 8 in Axel, 6

»Zjutraj smo se zbirali do 9.00. Jadrali smo šele po malici, pred tem smo risali, ustvarjali izdelke in lepili pašto na papir v likovni delavnici. Jadrnico smo pripravili po delavnici. Jadrali smo tudi po kosilu, kopali pa smo se navadno po jadrnanju in ko smo bili pridni.« Emil, 11

»Ko ni bilo vetra, smo šli na morje z jadrnico brez jader in smo veslali, na kopnem pa smo risali, se igrali, se kopali in ustvarjali z Emmo. Za zabavo smo imeli na razpolago žoge, barvice, liste in še mnogo drugih stvari.« Veronika, 6, Greta, 6, Sofia, 8 in Nina, 6

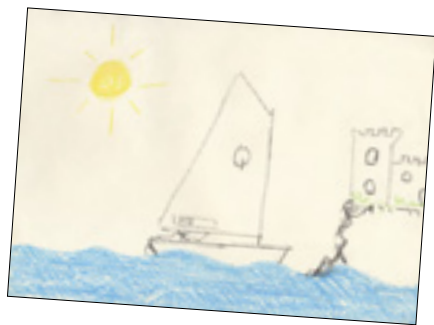
»Na kamp sva prišla, da bi se naučila jadrati. Jaz (Peter, op.a.) sem prvič na kampu, Luka pa drugič. Zdaj sva na jadrnici že samostojna.« Luka, 7 in Peter, 9

»Rad jadram, zato sem se odločil, da pridem na tečaj.« Aleksander, 12

»Naučil sem se jadrati optimist in zdaj sem na jadrnici že samostojen. Naučili smo se tako, da smo sprva jadrli v dveh ali treh.« Alessandro, 12

»Ko nismo jadrli, smo se kopali, igrali skrivanje, igro miš in mačka, igro črni mož, fantje so igrali nogomet, vsako jutro pa smo risali ali izdelovali izdelke, tudi s pašto.« Sara, 9 in Veronika, 9

»Na jadrnici smo jadrli v štirih, včasih pa v trojicah ali dvojicah. Ko sva bili v dveh, je ena držala krmilo, druga pa škoto.« Giada, 6 in Sofia, 7

»Najbolj mi je bilo všeč, ko smo z optimistom zajadrali do Trsta in Miramara.« Matilde, 8

»Najbolj nama je bilo všeč jadrati v težkih razmerah. Zahtevno je bilo, ko je pihalo dosti, pa tudi takrat, ko je pihalo zelo malo, saj sva morala veslati.« Giovanni, 9 in Alessandro, 6

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **11.15** Road Italy – Day by day **11.25** Nad.: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Nad.: Il commissario Manara **15.05** Film: Rosamunde Pilcher – Quattro stagioni – Primavera **16.50** Dnevnik **17.15** Aktualno: Estate in diretta **18.50** Igra: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè, vista la rivista **21.15** Nan.: Fuoriclasse **23.05** Film: Il nascondiglio

Rai Due

7.00 Risanke **8.25** Nan.: Heartland **9.05** Nan.: Settimo cielo **10.30** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.20** Nad.: Il nostro amico Charly **12.10** Nad.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 19.35 Nad.: Castle **14.50** Nad.: The Good Wife **16.15** Nan.: Guardia Costiera **17.50** 20.30, 23.30 Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: Senza traccia **21.05** Nan.: Ombrelloni **21.10** Nan.: NCIS **22.45** Nan.: Vegas **23.45** Stracult (A casa) di Marco Giusti

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **8.00** Aktualno: Agorà **10.30** Film: Signorinella **12.00** Dnevnik **12.15** Nan.: New York, New York **13.05** Comiche all'italiana **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.55** Nan.: Le nuove avventure di Flipper **15.40** Film: Roxy, il ritorno di una stella **17.15** Dok.: Geo Magazine **18.55** 23.25 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Simpatiche Canaglie **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Dok.: La grande storia **23.45** Sfide

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **8.40** Nan.: Pacific Blue **9.50** Nan.: Distretto di polizia **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Siska **13.00** Nan.: Renegade **14.00** Dnevnik. Vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.00** Film: La donna del destino **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Mucchio d'ossa (dram., ZDA, '11) **23.50** Film: Hollywood homicide (akc.)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Film: La vela strappata (dram.), **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dal-

la Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Nad.: Il segreto **15.40** Nad.: Al di là del lago **18.00** Film: Inga Lindstrom – Estate sull'isola **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Film: Rosamunde Pilcher – In der Mitte eines Lebens **23.30** Dnevnik

Italia 1

7.00 Nan.: Tutto in famiglia **7.50** Nan.: I maghi di Waverly **8.40** Nad.: Giovani campionesse **9.30** Nad.: The Vampire Diaries **10.30** Nad.: Gossip Girl **11.30** Nad.: Pretty Little Liars **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: The Cleveland Show **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nad.: What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.25** Igra: Top one **16.25** Nad.: Smallville **18.20** Nan.: Life bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **21.10** Dok.: Mankind **23.15** Film: Land of the lost

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** 20.30 In Onda Estate **12.10** I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.10** Nan.: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik

21.10 Crozza a colori **22.20** Film: Il vedovo

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.40** 17.30 Dok.: Luoghi magici **8.05** 17.55 Dok.: Piccola grande Italia **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio News **17.00** Dnevnik **18.30** 23.30 Trieste in diretta **19.30** Dnevnik **20.00** Happy Hour **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Film: Roma città aperta **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.45 Poletna scena **7.15** Odmevi **8.00** Risanke, otroške nan. in odd. **11.00** Dok. odd.: Vojne igre **12.00** Panoptikum **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Polnočni klub **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.35 Risanke **16.05** Nan.: Taborniki in skavti **16.20** Nad.: V boju s časom **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Poletna scena **17.35** Nad.: Strasti **18.05** Dok. odd.: Sapovnjaki **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Števerjan 2013, 2. del **21.20** Slikovitih 55 **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **22.50** Poletna scena **23.20** Polnočni klub

Slovenija 2

7.00 Otroški infokanal **8.00** Zabavni infokanal **14.40** 19.00, 0.30 Točka **15.25** Koncert **16.40** Na obisku **17.15** Mostovi – Hidak **17.45** Dok. serija: Zakaj revščina **18.40** Knjiga mene briga **20.00** Dok. odd.: Ham, vesoljski potnik št. 65 **20.50** Nad.: Kennedyjevi **21.35** Nad.: Svet brez konca **22.15** Film: Peščeni planet

Slovenija 3

6.00 10.30, 19.55, 22.00, 23.15 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska

kronika **7.25** 9.25, 12.25 Evropski premislek **8.25** Beseda volilcev **9.40** Slovenska kronika **12.40** Politik, to sem jaz! **13.30** Prvi dnevnik **13.55** SVS, izbor **15.30** 17.30 Poročila **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **19.30** 19.40, 21.50, 23.20 Kornika **20.00** 22.30 Aktualno **20.15** 23.00 Tedenski pregled **20.40** Poslanski premislek **20.45** Slovenci Evropejci **21.25** Beseda gledalcev **21.30** 22.45 Žarišče **23.30** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Film: E ora – Punto e a capo **16.00** Dok.: K2 **16.30** Kras **18.00** Klepelutke **18.10** Iz popotne torbe **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Potopisi **20.30** Film: La donna giusta **22.15** Koncert: Mississippi Heat **23.20** Arhivski posnetki

Tv Primorka

8.00 19.30, 21.30 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 10.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** Žogarija v Celovcu **9.30** ŠKL **11.00** Videostrani **17.30** Med nami **18.00** Ukradena svetilka **18.30** Naš čas **20.00** Na Postojnskem **20.30** Koncert: Prijatelji, ostanimo prijatelji, 2. del **22.00** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **8.30** 12.45 Nan.: TV Dober dan **9.25** 10.30, 11.40 Tv prodaja **9.40** 15.55 Nad.: Ljubljena moja **10.45** 16.45 Nad.: Rožnati diamant **11.55** 17.55 Serija: Divja v srcu **13.40** Nan.: Naša mala klinika **14.35** Nad.: Mladi zdravniki **15.00** Nan.: Precej legalno **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.45 24UR - novice **20.00** Film: Hiša debele mame 2 **22.05** Film: Dobri fantje spijo sami **23.00** Eurojackpot

Kanal A

6.25 Risane serije **7.55** 12.55 Nan.: VIP **8.45** Faktor strahu ZDA **9.50** Top Gear **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **13.50** 19.10 Nan.: Vsi moji moški **14.15** 19.35 Nan.: Dva moža in pol **14.50** Film: Ljubezem, poroka, zakon **16.30** 18.00 Svet, Novice **16.35** Nan.: Jimova družina **17.05** Nan.: Na kraju zločina – New York **18.25** Volan **20.00** Film: Poslednji samuraj **22.40** Film: Besede svobode

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V studiu Romeo Grebenšek in Marko Sancin; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20 Zborovska glasba, sledi Music Box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Cankar: Hlapec Jernej in njegova pravica – 1. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Čisto blizu nas; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Po-

Petek, 9. avgusta
Rete 4, ob 23.50

Hollywoodland

ZDA 2006
Režija: Allen Coulter
Igrajo: Ben Affleck, Adrien Brody, Diane Lane, Bob Hoskins, Robin

Film, s katerim si je Ben Affleck zagotovil nagrado za najboljšo moško vlogo je povzet po resnični zgodbi o smrti igralca televizijskega Supermana Georgea Reevesa. Dogodek je zavrt v tančico skrivnosti, a policija hitro zaključí preiskavo in odloči, da je šlo za samomor. Propadli zasebni detektiv si zavoljo slave in denarja prizadeva javnost prepričati, da je šlo za umor. A prav kmalu odkrije mračno stran hollywoodskega blišča, v katero se vse bolj zaplete tudi sam, pravičnost in resnica o umoru pa sta čedalje bolj oddaljeni. Coulterjev celovečerec je kriminalna drama, ki s presenetljivo avtentičnimi prizori predstavlja življenje filmskih zvezd v zlatih petdesetih in šestdesetih letih v Hollywoodu, kjer je smrt lahko iz zvezde naredila nepozabno legendo.

VREDNO OGLEDA

Film, s katerim si je Ben Affleck zagotovil nagrado za najboljšo moško vlogo je povzet po resnični zgodbi o smrti igralca televizijskega Supermana Georgea Reevesa. Dogodek je zavrt v tančico skrivnosti, a policija hitro zaključí preiskavo in odloči, da je šlo za samomor. Propadli zasebni detektiv si zavoljo slave in denarja prizadeva javnost prepričati, da je šlo za umor. A prav kmalu odkrije mračno stran hollywoodskega blišča, v katero se vse bolj zaplete tudi sam, pravičnost in resnica o umoru pa sta čedalje bolj oddaljeni. Coulterjev celovečerec je kriminalna drama, ki s presenetljivo avtentičnimi prizori predstavlja življenje filmskih zvezd v zlatih petdesetih in šestdesetih letih v Hollywoodu, kjer je smrt lahko iz zvezde naredila nepozabno legendo.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družbenikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 0463 7786380, fax 0463 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 0463 7786300, faks 0463 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 0463 7786300, faks 0463 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

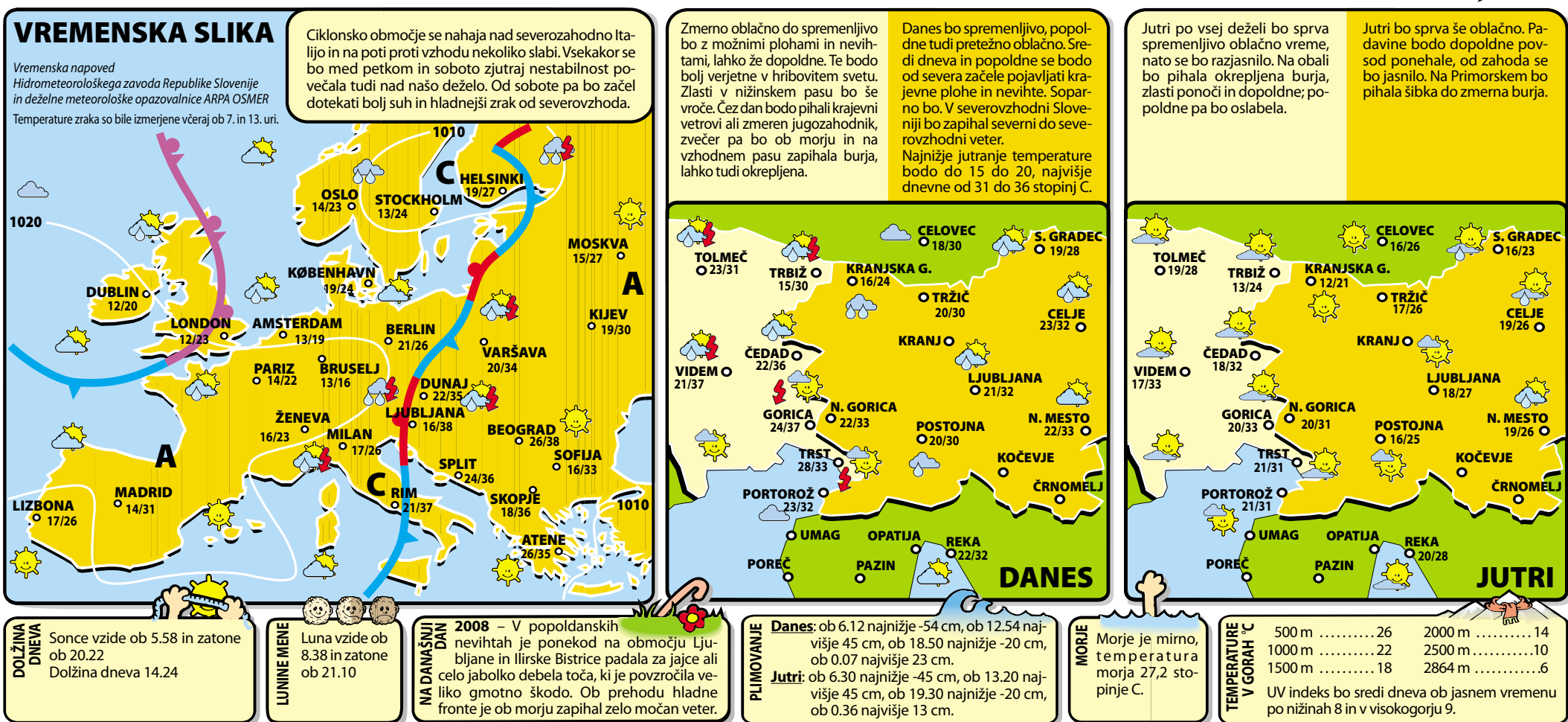
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

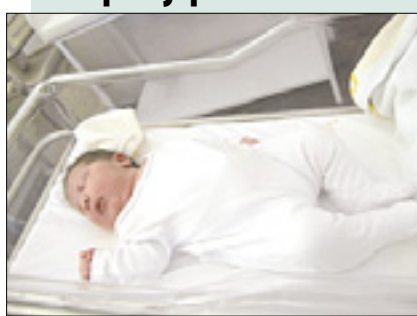
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Protest francoskih kmetov s 100.000 jajci

PARIZ - Francoski kmetje so pred poslopjem davčnega urada v mestu Carhaix-Plouguer v pokrajini Brittany na severozahodu države v sredo zvečer že drugič v dveh dneh protestirali zoper nizke cene jajc. Zahtevo po zvišanju cen so izkazali tako, da so zmetali 100.000 jajc, ob tem pa zagrozili, da bodo s protestom nadaljevali vsak dan. Skupina okoli 20 francoskih proizvajalcev jajc trdi, da jim trenutna cena ne omogoča pokritja stroškov proizvodnje. Za kilogram jajc naj bi prejeli 75 centov, proizvodnja te količine pa naj bi jih stala 95 centov. Kmetje so prepričani, da so cene nizke zaradi preobilne proizvodnje, zato od države, ki je pristojna za regulacijo trga jajc, zahtevajo zmanjšanje proizvodnih kvot za pet odstotkov.

V Španiji privekal na svet 6,2-kilogramski dojenček

MADRID - V sredo je 40-letna v Španiji živeča Britanka Maxime Marin brez kakršnihkoli protibolečinskih sredstev po naravni poti rodila 6,2 kilograma težko punčko. To je najtežji dojenček v zgodovini Španije, ki se je rodil brez carskega reza. Pri vseh, ki so presegli 4,35 kilograma, je bila namreč potrebna operacija.

Mati in hči Maria Lorena se dobro počutita, je sporočil vodja pediatričnega oddelka. Dojenčki, težji od štirih kilogramov, veljajo za pretežke in imajo več možnosti, da pozneje v življenju razvijejo diabetes ter prekomerno težo.

VIETNAM - Zbežala sta leta 1973 po ameriškem bombardiranju Pogrešana očeta in sina po 40 letih našli v gozdu

Očeta so iz gozda odnesli z nosili iz blaga, sin (drugi z desne) pa je bil videti precej trdnega zdravja

ANSA

HANOI - V osrednjem Vietnamu v provinci Quang Ngai so po 40 letih življenja v divjini našli očeta in sina. Nazadnje so ju videli leta 1973 med vietnamsko vojno, ko sta zbežala v gozd, potem ko je eksplozija bombe ubila ostale članke njune družine - soprogo oziroma mati in še dva otroka.

82-letnega očeta in njegovega 41-letnega sina sta slučajno našla vaščana iz 40 kilometrov oddaljene vasi, ki sta v gozdu iskala drva. Oče in sin se skorajda nista več sposobna sporazumevati z drugimi ljudmi. Oče namreč le za silo še govori jezik tamkajšnje etnične manjšine Cor, njegov sin pa zna le nekaj besed.

Pogrešana, ki od takrat z zunanjim svetom nista imela nobenih stikov, sta se preživljala z gojenjem gozdnih rastlin in lovom. Fotografije lokalnih medijev prikazujejo sina z razmršenimi lasmi, ki nosi predpasnik, narejen iz lubja.

Oba so prepeljali v zdravstveni center health v Quang Ngaiju.

V ZDA podrli hišo ugrabitelja Castra

CLEVELAND - V sredo so v ameriškem Clevelandu podrli hišo, v kateri je Ariel Castro več let zadrževal, mučil in posiljeval tri dekleta. »Ta hiša je predstavljala posebljenje zla, ki je Ariel Castro,« je poudaril tožilec Tim McGinty. V delavski soseski v Clevelandu, kjer je stala hiša groze, se je zbrala velika množica ljudi. Ta je padce zidov pospremila z navdušenim ploskanjem. Rušenja se je udeležila tudi ena od žrtev, Michelle Knight. Podrtje hiše je bilo del dogovora, ki ga je 53-letni ugrabitelj Castro sklenil s sodiščem. Castro se je namreč s tožilstvom pogodil za dosmrtni zapor zaradi umora ter še okoli tisoč let zapore zaradi ugrabitev in drugih kaznivih dejanj, izognil pa se je smrti.

SPLET - Raziskava britanskih univerz Raziskovalci opozarjajo na nevarnost zasvojenosti z množičnimi spletnimi igrami

CARDIFF - Podjetja, ki izdelujejo spletne igre, bi morala nameniti več pozornosti preprečevanju odvisnosti od iger, opozarjajo raziskovalci. Nedavna študija treh britanskih univerz je namreč pokazala, da so nekateri igralci na računalniške zaslone priklopani tudi do 90 ur nepretrgoma.

Kot opozarjajo raziskovalci iz univerz v Cardiffu, Derbyju in Nottinghamu, so še posebej problematične množične spletne igre, ti množične večigralske igre igranja vlog (MMORPG), kot je na primer World of Warcraft. Te namreč združujejo tudi po več deset tisoč igralcev, ki se v virtualnem svetu spoprijemajo z nepreglednim številom nalog, sistem igre pa igralce spodbuja, da se neprenehoma pehajo za novimi nagradami in virtualnimi predmeti.

V študiji so ugotovili, da ima med sedem in enajst odstotkov igralcev resne težave in so patološko zasvojeni z igranjem spletnih iger. Nekateri igralci so v

virtualnem svetu nepretrgoma tudi po 40, 60 in tudi 90 ur. »V primeru, da podjetja, ki izdelujejo spletne igre ne bodo omejila časa igranja, popularnost iger pa bo narasčala, oblasti morda ne bodo imele druge izbire, kot da omejijo uporabo, kot so to storili v Aziji,« so za britanski BBC povedali avtorji raziskave. Obласти na Kitajskem so namreč izdelovalce iger že pred leti prisilile, da so v igre vgradili časovne omejitve.

Nekatere igre vsebujejo opozorila glede pretiranega igranja, a ta niso dovolj, menijo raziskovalci. Med drugim predlagajo, da bi v igrah znižali časovno zahtevnost nalog. V britanskem združenju Interactive Entertainment sicer pravijo, da večina uporabnikov igre igra zmerno. »Je pa res, da nekateri pretiravajo, ampak tako je pri vseh prijetnih stvareh v življenju,« so dejali. Poleg tega vse večje igre po njihovih besedah vsebujejo mehanizme, s katerimi si lahko igralci omejijo čas igranja. (STA)